

ISSN - 1301 - 5575

ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ bülteni

Cilt :5, Sayı 1, Ocak 1999

**ADNAN MENDERES
ÜNİVERSİTESİ
BÜLTENİ**

ÇİLT: V SAYI: 1
Ocak - 1999

Bu Bülten Adnan Menderes
Üniversitesi tarafından
beş ayda bir yayımlanır.
1 Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim

SAHİBİ

ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
ADINA

Prof. Dr. Coşkun ÖNÇÜER

SORUMLU MÜDÜR

Cumhurbaşkanı ŞAHİN

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Bülent ALPARSLAN

Prof. Dr. M. Timur DÖKEN

Prof. Dr. Halil ÇİVE

Doç. Dr. Adnan İNCE

Cumhurbaşkanı ŞAHİN

Adnan Menderes Üniversitesi
Rektörlüğü 08100 - AYDIN

TELEFONLAR: (256) 214 00 69 - 91

FAK: (256) 214 00 87

E-MAIL: bulbult@ata.edu.tr

İÇİNDEKİLER

Cumhuriyetimizin 75. Yılı Üniversitemizde Coğrafi Bir Rotham'da	2
Eski Tekel Benesi Yükseköğretim Binası Oldu	3
İncir Reçeli'nin İncir Yetiştiriciliğinden Gözlemler Prof. Dr. Coşkun ÖNÇÜER	5
İnsan Hakları Açısından Cumhuriyetin Yeni Hedefleri Yrd. Doç. Dr. Halil MUTUOĞLU	7
1998 Yılında Akademik Yükselişçe Bolunmuşlar İçin Akademik Gün Töreni Yapıldı	11
Kuşgözü Mahallesi ve Övencesi Lügat'i Türk Oku. Başak BALCI	13
Futbol Antrenörleri Gelişim Semineri Yapıldı	18
BESYO'da Bilgisayarlı Eğitim Başladı	20
Sürekli Ayakta Periton Diyalizis Ünitesi Kuruldu	21
BESYO Yüzme Dersi Uygulanmasını Eğitici Entersitesi	
Kapalı Olimpik Yüzme Havuzunda Yapıyor	21
Kronik Böbrek Yetersizliği ve Sürekli Ayaktan Periton Diyalizis Yrd. Doç. Dr. Feri SÖNMEZ	22
Hasta Yeni Doğan Belbeğin Transporeta Yrd. Doç. Dr. Merve TIRKEMEN	24
Üniversitemizin Berberliği Etkinlikleri Devam Ediyor	25
İnsanımın En Yüksek Dersi Köpek Prof. Dr. Nevzat LELOĞLU	27
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İnternet Çalışmaları Ayhan ATIGAN	30
Kısa - Kısa	35

Bültenle yer alan makalelerin her türlü sorumluluğu
yazarlarına aittir.

KAYNAKÇA

- ADAIR Gilbert, *Postmodernist Kapısı İki Kez Çalar*, Çev. N.Đikbaş, İttisım Yayınları, İstanbul, 1994.
- ALTAN Mehmet, "İkinci Cumhuriyet Nedir, Ne Değildir?" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, Ankara, 1992.
- AKSİN Sina, "İkinci Cumhuriyetçilerin Yapmak İstedikleri En Önemli Değişiklik Türkiye'nin Dış Siyaset Kılıbını Değiştirmektedir" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, Ankara, 1992.
- AKYOLMese, "Bir Kez Daha, Bir Kez Daha Mirzemiz" *Bütün Dünya*, Yıl 1, Cilt 1, Sayı 5 Ekim 1988.
- BERKES Niyazi, *Türkiye'de Çağdaşlaşma*, Doğu Batı Yayınları, İstanbul, 1978.
- BERKES Niyazi, *Atatürk Devrimleri*, Adam Yayıncılık, İstanbul, 1982.
- BİLGİN Nuri, (Ed.) *Cumhuriyet Demokrasi ve Kimlik*, Bağlam Yayınları, İstanbul 1997.
- BİLGİN Nuri, "Cemaatçi Demokrasi Cumhuriyetçi Demokrasi" *Cumhuriyet Gazetesi*, 13 Mart 1997.
- ÇEÇEN Arif, *Kemalizm*, Çağdaş Yayınları, İstanbul, 1998.
- CİVİ Hakkı, "Sularlık'ın Gündeme Gelen Kamusal İhbar Erzoynası" *Radikal*, 18 Ocak 1997.
- DONNELLY Jack, *İnan Hakları*, Çev. M. Erkoçan, I. Korkut, Yetkin Yayınları, Ankara, 1993.
- FEYZOĞLU Turan ve Diğerleri, *Atatürk Yolu*, Atatürk DH Tarih Yüksek Kurumu Yayınları, Ankara, 1987.
- HEPER Metin, "İkinci Cumhuriyet Tartışmaların Üzerine" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, 1992.
- KILIÇBAY Mehmet Ali, *Uymaktan Vatandaşın Geçmiş İktisada*, İmge Kitabevi, Ankara, 1998.
- KILIÇBAY Mehmet Ali, "Cumhuriyet Yada Ne? İki İnce Çizim" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 21, Güz, 1992.
- KIZILÇELİK Sezgin, *Post-Modernizm Dedikleri*, Saray Kitabevi, İzmir 1996.
- KIZILÇELİK Sezgin, *Pozitivizm ve Eleştirileri*, Saray Kitabevi, 1996.
- KOKLUGİLLER Ahmet, *Atatürk İnkılabı*, Ottag Yayınları, İstanbul, 1981.
- KONGAR İzzet, *Atatürk ve Devrim Kuralları*, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara, 1981.
- İNAN Arif, *Düşünceleriyle Atatürk*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1983.
- ORTAYLI İhsan, "Cumhuriyetin Normalleşmesi Eski Tepeden İnceci Akılcılıkları Dışlayarak Yeni Söylence Tazeler" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, 1992.
- OZANKAYA Ömer, *Atatürk ve Lâiklik*, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara, 1981.
- ÖZLÜN Süleyman Serif, "Türk Sosyal Kültürü ve İnanı Çarşması" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, 1992.
- ÖZGÜN Bekir, *Atatürkçü Düşünceler ve Atatürkçülük*, Özgün Yayınları, İzmir, 1997.
- SARIBAY Ali Yazar, "Cumhuriyet Devlet yada Toplum" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, 1992.
- SAYLAN Turkan, *Cumhuriyetin Birseyi Olmak*, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul, 1998.
- STEFANALS Kurt, *Atatürk Devrimi Sosyolojisi*, Çev. M. Akkoc, Sınkar Yayınları, İstanbul, 1973.
- TASKAN Savaş, *İnan Haklarının Uluslararası Dayanakları*, BASSEN Eğitim ve Kültür Yayınları 26, İstanbul, 1993.
- TİMUR Tamer, *Türk Devrimi Sorunları*, İmge Kitabevi, Ankara, 1993.
- TOFCUOĞLU A. AKTARY, *Post-Modernizm ve İnan Küreselleşme ve Oryantalizmi Vadi* Yayınları, Ankara, 1996.
- VERGİN Nur, "Tasfiye mi Tasfi mi ?" *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 20, Güz, 1992.

1998 YILINDA AKADEMİK YÜKSELİŞTE BULUNANLAR İÇİN “AKADEMİK GÜN TÖRENİ” YAPILDI

Üniversitemiz farklı birimlerinde 1998 yılı içerisinde akademik olarak yükselenler için 15 Aralık 1998 günü Merkez Kampüsü Konferans Salonunda bir tören düzenlendi.

1998 yılı içinde bir doçent profesörlüğe, beş yardımcı doçent doçentliğe, 14 asistanta görevlisi ve uzman yardımcısı doçentliğe, 20 öğretim elemanı da doktora ve sanatta yeterlilik kadrolarına yükseldi.

Akademisyenler törende kendilerini birer ağaç dikerek cubbe giydiler. Törenden sonra ise öğrenci sosyal tesislerinde bir kokteyl verildi.

1998 YILI AKADEMİK YÜKSELMELER

S.No	ADI SOYADI	BİRİMİ	ESKİ ÜNVANI	YENİ ÜNVANI
1.	F. Ekmelel TEKİNTAŞ	Ziraat Fak.	Doçent	Profesör
2.	Kurtuluş OLGUN	Fen-Edebiyat Fak.	Yrd.Doç.Dr.	Doçent
3.	Selah BENLİOĞLU	Ziraat Fak.	Yrd.Doç.Dr.	Doçent
4.	İlhami YILDEZ	Ziraat Fak.	Yrd.Doç.Dr.	Doçent
5.	Ali AKYOL	Tıp Fak.	Yrd.Doç.Dr.	Doçent
6.	Ali Önder KARAOĞLU	Tıp Fak.	Yrd.Doç.Dr.	Doçent
7.	Sema GRUÇ	Tıp Fak.	Üzm.	Yrd.Doç.Dr.
8.	Volkan DAYANIR	Tıp Fak.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
9.	Okan BÖLÜKBASI	Tıp Fak.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
10.	Hakan ERPEK	Tıp Fak.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
11.	Levent MİVİNCÖK	Tıp Fak.	Öğr.Gör.	Yrd.Doç.
12.	Mehmet ERKÜS	Tıp Fak.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
13.	Ali Rıza ODABAŞI	Tıp Fak.	Öğr.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
14.	İzzet KOÇAK	Tıp Fak.	Üzm.	Yrd.Doç.Dr.
15.	Sema ERPEK	Tıp Fak.	Üzm.	Yrd.Doç.Dr.
16.	Münevver YÜRKMEN	Tıp Fak.	Öğr.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
17.	Mehmet AYDIN	Ziraat Fak.	Öğr.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
18.	Oray ARARACI	Ziraat Fak.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
19.	Mustafa AKŞİT	Ziraat Fak.	Öğr.Gör.	Yrd.Doç.Dr.
20.	Hüseyin ÖZGÜR	İkt. ve İst. Bil. Fak.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.

1998 YILI AKADEMİK YÜKSELMELER

S.No.	ADI SOYADI	BİRİMİ	BITİRMİŞ OLDUĞU (LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİ)	
1.	Hüseyin DEMİR	Rektörlük	Sansöz Yeterlilik	
2.	Günver GÜNEŞ	Rektörlük	Doktora	
3.	Şehram K.ÖZKAN	Fen-Edebiyat Fak.	Doktora	
4.	Selma ALTINOK	Fen-Edebiyat Fak.	Doktora	
5.	Adnan MİLLİOĞLU	Fen-Edebiyat Fak.	Doktora	
6.	Fuat ERDAL	Bil. ve İdr.Bil. Fak.	Doktora	
7.	Emine TATOĞLU	Bil. ve İdr.Bil. Fak.	Doktora	
8.	Rauf Onur EK	Tip Fak.	Doktora	
9.	Leyla Dilem KOZACI	Tip Fak.	Doktora	
10.	Belgin ŞİRKİN	Veteriner Fak.	Doktora	
11.	İsmet ÖZGÜT	Veteriner Fak.	Doktora	
12.	Sedat ARSLAN	Veteriner Fak.	Doktora	
13.	Ehmet BARDAKÇIOĞLU	Veteriner Fak.	Doktora	(Askerde)
14.	Muzat SEVİKTÜRK	Veteriner Fak.	Doktora	(Askerde)
15.	İbrahim ULUTAŞ	Veteriner Fak.	Doktora	(Askerde)
16.	Ali Ergin OKAN	Ziraat Fak.	Doktora	
17.	Rıza YILMAZ	Ziraat Fak.	Doktora	
18.	Galip KAŞKAVALCI	Ziraat Fak.	Doktora	
19.	Hüner HARLAK	Tar.İçl. ve ORL.Y.O.	Doktora	
20.	Oğuz DOLGUN	SuBilimler MYO	Doktora	

PROF. DR. ŞENAY SÜMER EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA ATANDI

Prof.Dr. Şenay SÜMER, 11 Aralık 1998 tarihinde Eğitim Fakültesi Dekanlığına atandı. 1999-2000 Eğitim - Öğretim yılında ilk öğrencilerini alacak olan Eğitim Fakültesi, 1998 yılında üniversitemizin altıncı fakültesi olarak kuruldu.

26.02.1951'de İzmir'de doğan Prof.Dr. Sümer, 1972'de Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Tabii İlimler Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitenin Fen Bilimleri Enstitüsünde, 1973 yılında yüksek lisansını, 1979 yılında da doktorasını tamamladı. 1979 yılından itibaren bir buçuk yıl Danimarka'da bilimsel araştırmalar yaptı. 1983-1996 yılları arasında Fırat Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışan Prof.Dr. Sümer, 1989'da doçent, 1997'de de profesör ünvanını aldı.

Bitki genetiği alanında yayımlanmış pek çok eseri bulunan Prof. Dr. Sümer, 23.09 1996'dan bu yana başkanlığını da yürüttüğü Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

KAŞGARLI MAHMUT VE DİVANÜ LÜGATİ'T-TÜRK

* Rüşü BALCI

1999 yılı, Kaşgarlı Mahmut tarafından Divanü Lügati't-Türk'ün yazımının tamamlanmasının 925. yıl dönümüdür. Bu münasebetle bu yazıda Kaşgarlı Mahmut ve eseri ele alınarak tanıtılmağa çalışılacaktır.

Türkçenin en eski sözlüğü olma özelliğini halen korumakta olan Divanü Lügati't-Türk, 950 yılı aşkın bir zaman dilimi ötesinden Türk dili ve kültürü hakkında bize haberler vermekte ve ilim aleminin ilgi odağı olmaya devam etmektedir.

Kitabın yazarı Kaşgarlı Mahmut hakkında fazla bilgimiz yoktur. Kitabının ikinci sayfasında adının Mahmut b. Hüseyin b. Muhammet olduğu bildiriliyor. Kitabın birinci sayfasındaki başlıktan Mahmut'un Kaşgarlı Barsgan kelimesinin açıklandığı 625. sayfadan da babasının Barsganlı olduğunu anlıyoruz. Kaşgar, şu anda Çin sınırları içinde bulunan bir doğu Türkistan şehridir. Yazar kendisini şöyle tanıtmaktadır: Türkçeyi, şivelerini ve Arapçayı çok iyi bilmektedir. Atalarının, Türkistan'ı Samanoğulları'ndan aldığını söylemesine bakılırsa, asker ve bey soyundandır. Yüksek bir bilgin ve yiğit bir askerdir. İyi silah kullanmaktadır.

Kaşgarlı Mahmut'un doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. Ancak eserinin 1070'li yıllarda yazıldığı ve eserini olgunluk yaşlarında kaleme aldığından hareketle 11. asrın sonlarında vefat etmiş olabileceğini söyleyebiliyoruz. Türk ülkelerini uzun süre dolaşp onları iyice tanıdıktan sonra eserini yazan Kaşgarlı Mahmut hakkında İslam bilginlerince kaleme alınan biyografi eserlerinde bilgiye rastlanmamaktadır.

Yazarın iki kitabı var:

Birinci kitabı, Kitabü Cevahiri'n-Nahv fi Lügat'i-Türk (Türk Dillerinde Cümle Bilgisi Cevherleri Kitabı) adlı eserdir. Yazar, Divanü Lügati't-Türk'ün 18. sayfasında bu isimde bir kitap yazdığını bildirmektedir. Ancak bugüne kadar söz konusu eser bulunamamıştır.

İkinci kitabı Divanü Lügati't-Türk'tür; bilindiği üzere *divan* Arapça bir sınırdır, *tedris edibini*, yazılmış kitap anlamındadır. *Lügat*, Arapçada dil anlamında olup lügat ise onun çokluğuudur. Şu halde eserin adı, *Türk Dilleri Kitabı* anlamındadır. Eser, Araplara Türkçe'yi anlatmak için Arapça olarak yazılmıştır. Eserin tamamı 638 sayfadır. 29. sayfadan sona kadar olan bölüm Türkçe kelimelerin Arapça açıklamasına ayrılmış bir sözlük şeklindedir. Sözlükleri tek dillik, iki dillik ve üç veya daha fazla dillik olarak üçe ayırabiliriz. Mesela, Mehmet DOĞAN'ın Büyük Türkçe Sözlük adlı eseri Türkçeden Türkçeye yazılmış tek dillik

* Okt., ADÜ Türk Dili Bülteni

bir sözlüktür. Sir James William Redhouse'un İngilizce – Türkçe Redhouse Sözlüğü iki dilli bir sözlüktür. Zemahşeri'nin dört dilde hazırladığı Mukaddimeti'l-Edab adlı Arapça-Farsça-Türkçe-Moğolca sözlüğü ise çok dilli bir sözlüktür. Bu sınıflamaya göre Divanü Lügati't-Türk genel yapısı itibari ile Türkçeden Arapçaya iki dilli bir sözlüktür. Ancak özel isimlere yer vermesi ve onlar hakkında yer yer geniş bilgiler sunması esere bir ansiklopedi özelliği veriyor. Ayrıca eserin başında 28 sayfalık bir bölümün Türk Dili gramerine ayrılması ona bir gramer kitabı özelliği katmaktadır. Şu halde Divanü Lügati't-Türk, Türk dili ve kültürü hakkında yazılmış gramer bilgilerinin de içerdiği bir ansiklopedik sözlüktür diyebiliriz.

Kasgarlı Mahmut'un Divanü Lügati't-Türk Hicri 1 Cemaziyellevvel 464 (25 Ocak 1072) Çarşamba günü yazmaya başladığı ve hicri 10 Cemaziyelahir 466 (10 Şubat 1074) Pazartesi günü de bitirdiği, eserin son sayfasında kayıtlıdır. Eserin 1075-1094 yılları arasında Abbasi Halifesi olan ve Selçuklularla iyi ilişkiler kuran Muktedir bi-emr'illah'a sunulduğu kabul edilmektedir. Bağdat'ta halifeye sunulmasına bakılarak, eserin Bağdat'ta yazıldığı düşünülmektedir. Yazarın Kasgarlı olması ve Türk ülkelerinde uzun süre gezdikten sonra kitabını yazdığı göz önüne alınarak Kasgarlı Mahmut'un yazma işine Bağdat'a gelmeden başlamış olması ihtimali de var.

Yazarın kendi el yazısı ile yazılmış nüsha bugün mevcut değildir; bundan istisna edilen nüsha tektir ve bu tek nüshayı yazarın adı kitabın son sayfasında Muhammed b. Ebi Bekr b. Ebi'l-Feth es-Savi Sümme'd-Dimeşki olarak kayıtlıdır. Bu kayıttan bu istisnaı yapan Muhammed b. Ebi Bekr b. Ebi'l-Feth'in aslında İnan'ın Sava şehriden olduğu, daha sonra Şam'da yerleştiği ve bu istisnaı, yazarı tarafından kaleme alınmasından yaklaşık iki yüz sene sonra Hicri 27 Şevval 664 (1 Ağustos 1266) Pazar günü bitirdiği anlaşılmaktadır. Bundan, kitabın Irak ve Suriye bölgelerinde tanındığı ve zamanında hem Arapça öğrenmek isteyen Türklerle hem de Türkçe öğrenmek isteyen Araplara büyük yararları olduğu söylenebilir. Zira Şinasi'nin dediği gibi;

Marifet iltifata tahdir

Müşterisiz meta zayıdır.

Divanü Lügati't-Türk gibi uzun emek ve büyük bilgi birikimi gerektiren bir kitabın yazılabilmesi, Türkçeyi öğrenmeye o günlerde büyük bir talebin var olduğu kanaatini bize vermektedir.

Eser, uzun süre gözlerden uzak kalmıştır. Ancak 1360-1451 tarihleri arasında yaşayan Gaziantepli Bedrettin Mahmut b. Musa, İkdül-Cümmun fi Tarihi Ehl'i-Zaman (Zaman Halkının Tarihi Hakkında İnci Gerdanlık) adlı eserinde Divanü Lügati't-Türk'ten bahsetmiş ve ondaki Türklerle ilgili bilgilerden yararlanmıştı. Bu yazarın kardeşi Şahabettin Ahmet de yazdığı Tarihu'l-Bedr fi Evsali Ehl'i-Asr adlı eserinde Divanü Lügati't-Türk'ten yararlanmıştı. 1609-1657 arasında

yaşayan Katip Çelebi de Keşfü'z-Zunun'da eserden bahsetmiş ve hakkında kısaca bilgi vermiştir.

Nihayet İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra 1911 yılında, aslen Van'lı olan bir kadının elinde Divanü Lügati'l-Türk'ün bugün dünyada bilinen tek nüshası ortaya çıktı. Onu bir kitapçıya satmaya çalışırken yazar Ali Emiri Efendi satın aldı ve bir hazine gibi onu korumuştur. Daha sonra Kilisli Rifat Bilge'nin gözetiminde Maarif Nezareti (MEB) tarafından Hicri 1333-1335 (1915-1917) tarihleri arasında kitabın ilk baskısı yapılmıştır.

Cumhuriyetin ilanından sonra Divanü Lügati'l-Türk'ün tercüme edilmesi edilmesini düşünülerek, bu görev Samih Rifat ve M. Akif ERSOY beylere verilmiş ancak teşebbüs sonuçsuz kalmıştır.

Nihayet 1937'de Türk Dil Kurumu tarafından eserin tercümesi işi Besim ATALAY'a verilmiş ve beş yıl süren bir çaba sonunda tercüme tamamlanarak 1939-1943 yılları arasında Türk Dil Kurumu tarafından üç cildi tercüme, bir cildi de indeks olmak üzere dört cilt halinde yayımlanmıştır. Ali Emiri tarafından ele geçirilen ve halen İstanbul Fatih'teki Millet Kütüphanesinde Ar. 4189 numarada kayıtlı bulunan tek nüshanın, Kültür Bakanlığınca 1990'da çok itinalı bir tıpkı basımı gerçekleştirilmiştir. Alman Şarkiyatçı Carl Brockelmann (1868-1956) eserdeki türkçe kelimelerin indeksini yayımlamıştır. Fuat Köprülü (1890-1966) ve Hüseyin Namık ORKUN (1902-1956) eser hakkında yazılar yayımlamışlardır. Azerbaycan'da da eser hakkında yayınlar yapılmıştır.

Divanü Lügati'l-Türk, Türk dili, kültürü ve etnografyası hakkında mevcut en eski ve güçlü kaynaklardır. İçinde 7500 kadar Türkçe kelime açıklanmıştır. Bu sayı üç asr kadar önce 732-735 yıllarında dikilen Orhun Kitabelerinde yer alan kelime sayısından dört beş misli fazladır. Kelimeler açıklanırken yer yer şiir, atasözü ve nesir parçalarına şahit olarak yer verilmiştir.

Eserin başından itibaren dikkat çeken bazı noktaları şöyle sıralayabiliriz:

İkinci sayfada Allaha hamd ile Peygambere hayır dua yer alır. Allah'ın Türkleri yücelttiği ve yer yüzünün hakimi kıldığı anlatılır.

Üçüncü sayfada Türkler hakkında bir hadis nakledilmektedir. Kağarlı Mahmut yemin ederek bu hadisi Buharalı güvenilir bir imamdandır ve Nişaburlu başka bir imamdandır işittiğini bildiriyor. Hadisin anlamı şudur:

"Türk dilini öğreniniz, çünkü onlar için uzun sürecek egemenlik vardır." Kağarlıya göre Türkçe öğrenmek bundan dolayı gereklidir.

Dördüncü sayfada kitabın sekiz bölümüne ayrıldığı, her bölümde önce isimlerin sonra fiillerin yer alacağı bildirilir.

Beşinci sayfada Arap gramercisi İmam Halîf'in Kitabü'l-Ayn'ını örnek alarak Kağarlı Mahmut'un da kullanılmayan eski kelimeleri Divanü Lügati'l-Türk'e almadığı anlatılır.

Altıncı sayfada Türk dillerinde kullanılan harflerin 18 tane olduğu, sadece söyleyişte kullanılan yedi harfin daha bulunduğu anlatılır.

8-12. sayfalarda isimlerin, aslen isim olan ve tülden türetilen isimler olarak ikiye ayrıldığı belirtilir ve örnekler verilir.

13. sayfada kelimelerin iki, üç, dört, beş, altı ve yedi harfli olarak altı guruba ayrıldığı belirtilir.

14.-16. sayfalarda fiillere, geçişlilik, işteşlik ve edilgenlik gibi anlamlar katan ekler açıklanır.

17.-19. sayfalarda sıfat anlamı taşıyan kelimelerin yapıları anlatılır.

20-21. sayfalarda Türklerin yirmi boy olduğu, Nuh Peygamberin oğlu Yafes'in Türk adlı oğlundan türedikleri anlatılır.

22-23. sayfalarda bir Türk dünyası haritası yer alır. Harita Balasagun şehri merkez alan bir haritadır ve ilk Türk dünyası haritası olması bakımından büyük değeri vardır.

24. sayfada yabancı ülkelere gitmeyen kimselerin dillerinin en doğru ve en sade dil olduğu söylenir.

25.-28. sayfalarda Türk boyları arasında kelimelerin söylenişlerinin nasıl değişiklikler gösterdiğine dair örnekler verilir. Yazar bu arada Tibet Hotan yöresinde Türkçe'nin güzel konuşulmadığı, Kayı, Yabaku, Tatar, Basml boylarında ise güzel konuşulduğunu belirtir. Oğuzların ve Hakanîye ülkesinde yaygınların Türkçesini beğendiğini söyler ve över.

29. sayfadan itibaren sözlük kısmı başlar. Kelimelerin dizilişi bu gün bildiğimiz alfabetik sırada değildir. Türkçe kelimeler Arap gramerindeki kelime yapısı özellikleri örnek alınarak tasnife tabi tutulmuştur. Kelimelerdeki harf sayısı esas alınmış önce iki harfli kelimelerden başlanarak, her gruptaki kelimeler kendi arasında alfabetik sıraya dizilmiştir.

40. sayfada Oğuz kelimesinin açıklanması sırasında, Oğuzların yirmi iki bölük olduğu belirtilir, her bölüğün kendi hayvanlarını tanımak için bulunduğu damgaların şekilleri ayrı ayrı gösterilir.

177. sayfada Türk kelimesi hakkında bilgi verilmekte ve bu adı Türklerle Allah'ın verdiği anlatılmaktadır. Kaggari Mahmut, İbnü Ebi'd-Dünya adlı bir kişinin yazdığı bir eserde bir kudsî hadisin bulunduğunu bildirmesidir ki anlamı şudur: "Benim bir oğlum vardır ona Türk adını verdim, onları doğuda yerleştirdim. Bir ulusa kızarsam Türkleri o ulusa musallat ederim."

Burada bazı açıklamalar yapmak gerekli olmaktadır:

Hiz. Muhammet, ayetlerle karıştırılabilir korkusuyla hadislerin yazılmasına bir süre izin vermemiş, daha sonra bu mahzurun ortadan kalktığına kani olmasıyla yazılmasına serbest bırakmıştır. Dört halife Devri'nin sonlarında İslam toplumunda ortaya çıkan karışıklıklarla beraber bir hadis uydurma fıryası da başlamıştır. Fırka, kabîle veya mületini müdafaa etme gayreti, İslam düşmanlığı,

halke ibadetlere daha çok teşvik arzusu gibi sebeplerle birçok mevzu (uydurma) hadis ortaya çıkmıştır. Bilginler bununla mücadele için hadislerin sağlamlarını seçebilmek amacıyla bir hadis kriteri metodolojisi geliştirmişler ve Hz. Muhammet'e ait olduğuna inandıkları hadislerden büyük koleksiyonlar oluşturmuşlardır. Divanü Lügati't-Türk'ün 3. ve 177. sayfalarında yer alan Türklerle ilgili iki hadis, güvenilir hadis koleksiyonlarında yer almamakta ve sahit olmadıkları düşünülmektedir. Fakat bu, hiçbir zaman, İslamın yayılmasında ve korunmasında Türklerin ifa ettiği rolü gölgeleyecek bir unsur olamaz.

Divanü Lügati't-Türk nasıl bir ortamda yazılmıştır?

Hz. Muhammet 8 Haziran 632'de vefat etmeden dört yıl önce komşu devletlerin liderlerine İslama davet eden mektuplar göndermişti. Böylece daha onun sağlığında İslam en azından devlet düzeyinde Arabistan sınırlarını aşmıştı. Hz. Muhammet, kendisinden önceki peygamberlerin hiçbirine nasip olmayan bir şekilde, daha sağlığında kendisine milyonlarca kişinin mandığını görmüştür. İslam devleti bilhassa Dört Halife Devri'nde çok hızlı bir gelişme göstermiştir.

Türkler Müslüman Araplarla ilk defa Hz. Ömer zamanında İslam orduları İran'ı Ceyhan Nehri'nin aşarak Maveraünnehr'e dayandığında karşılaşmışlardır. Daha sonra Emeviler döneminde, genellikle kabul edildiğine göre, Emevilerin yönetiminde Arap Milliyetçiliğini öne çıkaran tutumları yüzünden Türklerin İslama yönelmeleri yavaş oldu. 750'de ortaya çıkan Abbasi Devletinin kuruluşunda Türklerin yardımcı olmaları, 751'de Abbasilerin Çinlilerle yaptığı Talas Savaşında Türklerin Abbasiler yanında yer almaları, Abbasilerle Türkler arasında bir kaynaşma meydana getirmiş, bundan sonrada Türklerin İslama girmeleri hızlanmıştır. Öbek öbek İslama yönelen Türkler arasında 930 yılında Karahanlı devleti ilk defa toptan İslamı kabul etmiştir. Bu arada Türkler Abbasi yönetiminde bilhassa askeri sahada büyük görevler almışlar ve batıya göç hızlanmıştır.

Divanü Lügati't-Türk'ün yazıldığı yıllar, Abbasi yönetiminde Türklerin çok değer verilen bir konum kazandıkları, 1040'ta kuruluşunu tamamlayan Büyük Selçuklu Devleti'nin devam ettiği ve daha önce uç noktalara kadar gözü pek alplerin içinine sızdığı Anadolu'nun kapılarının 26 Ağustos 1071'de Malazgirt'te Türklerle açıldığı yıllardır. Bu askeri başarıların yanında, Türk dilinin ö düzeyinde böyle bir esere sahip olması çok önemlidir. Batı dünyasında bile ciddi sözlük çalışmalarının ilk olarak İngiliz John Garland'ın Divanü Lügati't-Türk'ten yüzelli yıl kadar sonra 1225'te hazırladığı Latince-İngilizce Sözlükte başladığı kabul edilmektedir.

Kasgarlı Mahmut'un bu eserinden sonra Türk Dilinde bir çok gramer kitabı ve sözlük yazılmış, bu çalışmalar günümüze kadar devam edegelmiştir. Bu çalışmalara öncülük ederek Divanü Lügati't-Türk'ü bize kazandıran Kasgarlı Mahmut'u saygıyla anıyoruz.

çeşitliliği ve zihinsel, fiziksel bileşkenin, ancak bireysel yetileri geliştirmeye izin veren sistem içinde futbolcunun kendine özgü davranışlarını engellemeyen felsefi bir yaklaşımla mümkün olabileceğini vurguladı. TOPKAYA konuşmasında "Alt yapılan başlayan eğitim-öğretim programlarında uygulanması gereken modelin, bu yaklaşımla kurgulanması gerekmektedir. Antrenörlerin öğreten konumunda olması dolayısıyla futbol branş bilgisi dışında öğretim formasyonlarına da sahip kişiler olmaları futboldaki öğrenmeye ilişkin temel sorunların çözümünde bir koşuldur" şeklinde konuştu. İsmail TOPKAYA konuşmasının sonunda eğitim - öğretimde, öğrenen merkezli iki yöntem olan yönlendirilmiş buluş ve problem çözme yöntemlerinin futbol uygulamalarına ilişkin öneriler sundu.

Yrd. Doç. Dr. Sadun TEMOÇİN'in başkanlığı yaptığı öğleden sonraki ikinci oturumda Prof. Dr. Bülent ALPARSLAN *Futbolda Sakatlıklar, Karanlık ve Tıbbi Yöntemleri* konusundaki güncel gelişmeler üzerinde durdu.

ALPARSLAN, spor yaralanmalarının diğer yaralanmalar yanında yılda % 1-2 oranında görülmesine karşın, bu yaralanmaların sporcuların performansında olumsuz etkisi olduğunu belirttiği konuşmasında, spordan uzak kalmanın her günün gerek sporcu gerekse takım açısından büyük sorunlara yol açtığını vurgulayarak bu tür yaralanmalarda tıbbın ve hatırsız tedavinin önemi üzerinde durdu.

ADÜ Tıp Fakültesi Ortopedi Travmatoloji Anabilim Dalı Başkanı Bülent ALPARSLAN, oksijen ve endojen etkenlerinin oluşturduğu spor yaralanmalarından örnekler sunduğu konuşmasında, fiziksel uygunluk öğelerinin sadece

sporcuların yüksek performansla ulaşmasında etkili olmadığını aynı zamanda bu öğelerden bir veya bir kaçının noksanlığının sporcularda yaralarına riskü arttırdığını kaydetti.

Spor yaralanmalarından korunmak için spor yapılan zemin, spor ile ilgili koruyucu malzemelerin kalitesi ve yeterince kullanımı ve sporcuların kendisi ile ilgili etkiler üzerinde duran Prof. Dr. Bülent ALPARSLAN, futbolcuların daha sık yaralandığı alt ekstremite yaralanmalarından örnekler sunarak ayak ve ayakbileği, diz eklemi ve kalça bölgesi yaralanmaları ile ilgili bilgiler aktardı.

Futbolda Performans ve Spor Psikolojisinin Rolü konusunda konuşan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim elemanı Okt. Tevfik Ata TEKİN ise, futbolda antrenmanlarda kazanılan özelliklerin yüksek performansla ulaşmak için yeterli olmadığını, başarı için kişilik, motivasyon, zihinsel antrenman ve grup dinamiği gibi psikolojik kavramların rolü ve önemini dile getirdi.

Sporcuların ideal performans durumuna ancak yukarıdaki kavramlardan hareketle ulaşabileceğini söyleyen Okt. Tevfik Ata TEKİN, tüm futbol kulüpleri için altyapıdan başlayan ve profesyonel üst yapıya kadar uzanan teknik kadronun içerisinde psikolojik danışmanların bulunması gerektiğini belirtti.

Futbol Antrenörleri Gelişim Seminerinin son bölümünde, TÜFAD Aydın Şube Başkanı Göksel Özdemir'in, Teknik Direktör Mustafa YAĞCI ve Antrenör Hakkı ARSLAN'ın katıldıkları oturumda antrenörlerin sorunları ve çözüm önerileri aktarıldıktan bu bölüme konsült tartışmaları bir platformda ele alındı.

CUMHURİYETİN 75. YILI ÜNİVERSİTEMİZDE COŞKU İLE KUTLANDI

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunun 75. Yılı nedeniyle tüm Türkiye'de olduğu gibi üniversitemizde de bir dizi etkinlik yapıldı.

Bu çerçevede düzenlenen etkinliklerde müzikli multimedya eşliğinde Atatürk programı, *Gençlik Ne Düşünüyor?* konulu panel ve *Cumhuriyet Balosu* düzenlendi.

Kutlamalarla ilgili ilk etkinliğimiz Ege Üniversitesi Atatürk İlke ve İlkeleri Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Devlet Türk Musikisi Konservatuarı'nın birlikte hazırlayıp sunduğu *Atatürk* konulu dramatik kolaj idi.

26 Ekim 1998 tarihinde üniversitemiz Spor ve Kültür Salonunda sunulan, yoğun ilgi ve beğeni toplayan gösterinin daha sonra tekrarlanması kararlaştırıldı.

İkinci olarak, oturum başkanlığını üniversitemiz Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Halil ÇİVİ'nin yaptığı, üniversitemizin çeşitli birimlerinde öğrenimlerini sürdüren gençlerimizin panelist olarak yer aldıkları *Cumhuriyetin 75. Yılında Gençlik Ne Düşünüyor?* konulu panel ise 27 Ekim 1998 günü sunuldu. Öğrencilerimiz, Cumhuriyet ve günümüzün koşullarına göre içinde yer aldıkları toplumun sorunları konusundaki görüşlerini aktardılar. Panelistler, özellikle eğitim alanında (sadece yükseköğretim değil, ilköğretimde başlayan tüm eğitim süresince) önemli eksikliklerin bulunduğu, bu eksikliklerin giderilmesi gerektiğini vurguladı.

Cumhuriyetin 75. yılı kutlama etkinlikleri programımızın sonuncusu ise 30 Ekim 1998 günü, ilimiz ve üniversitemiz yöneticilerinin, iş adamlarının, sanayicilerin meslek odaları temsilcileri ve Cumhuriyet kuruluşlarının katılımlarıyla görkemli *Cumhuriyet Balosu* idi. Katılımcıların coşkulu itidaliyle ise Cumhuriyete olan bağlılık yeniden belirtildi.

BESYO'DA BİLGİSAYARLI EĞİTİM BAŞLADI

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda çağdaş eğitimin gereği olan bilgisayarlı eğitime geçildi.

Bu amaçla yeniden düzenlenen kütüphanede televizyon, video ve internet bağlantılı bilgisayar sistemi kurularak öğrencilerin hizmetine sunuldu.

Öğrencilerin kurulan bu sistemden maksimum oranda faydalanmasını sağlamak ve bilgisayarla ilk kez karşılaşan öğrencilere sistemle ilgili bilgiler vermek amacıyla iki gün süre ile seminer verildi.

İki 5 Kasım 1998 tarihinde düzenlenen ve Üniversitemiz Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından verilen seminerde bilgisayar programları, bilgisayar donanımları ve kullanımı ile ilgili geniş bilgiler aktarılarak karşılaşılabilecek sorunlar ve bilgisayarda uygulanabilecek programlardan örnekler anlatıldı.

Sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki zaman diliminde gerçekleştirilen ve tüm öğrencilerin katıldığı seminer programının devamı ise 9 Kasım 1998 günü gerçekleştirildi.

Üniversitemiz Merkez Kampüsü Bilgisayar Eğitim Merkezinde tüm gün süren çalışmalarında öğrencilere danışman hocaları gözetiminde pratik yapıldı.

Kurulan sistem sayesinde hava koşullarının açık sahada çalışmaya uygun olmadığı durumlarda, branş uygulamaları ile ilgili eğitici kaset ve bazı yeni teknikler öğretim elemanları tarafından öğrencilere izlettirilebilecek.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu müdürü Prof. Dr. Bülent ALFARSLAN Spor alanında yeni eğitici video kasetlerinin alınması ve internet bağlantılı bilgisayar sayısının artırılması ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulundaki eğitimin daha çağdaş düzeye ulaşmasının hedeflendiğini açıklamıştır.

SÜREKLİ AYAKTAN PERİTON DİYALİZİ ÜNİTESİ KURULDU

Üniversitemiz Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı bünyesinde Pediatrik Nefroloji Sürekli Ayaktan Periton Diyalizi Ünitesi kuruldu.

Eczacıbaşı Baxter firmasının tüm donanım giderlerini karşıladığı ünite ile çocuk yaşta böbrek hastalarının muayenesi ve tedavisinin yapılabileceği bu ünite de kronik böbrek hastaları ile izlenebilecek.

Uygun koşullardaki hastalara SAPD uygulanabilecek ünite, yine aynı bilim dalı öğretim üyesi ve Pediatrik Nefrolog Yrd. Doç. Dr. Ferah SÖNMEZ'in sorumluluğunda çalışmalarını yürütecek.

Konu ile ilgili olarak görüşlerini aldığımız Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Gülben İNAN, sözlerine Eczacıbaşı Baxter firmasına bu başarılarından dolayı teşekkür ederek başladı. İNAN, son dönemlerde böbrek yetmezliği hastaları için yaygınlaşan bir tedavi yöntemi olan sürekli ayaktan periton diyalizi (SAPD) ile hastanın diyaliz makinesine bağlı kalmadan özgür bir şekilde yaşamını sürdürdüğünü belirttik: "Hasta haftanın iki ya da üç günü tedavi için hastaneye gelmiyor. Okuluna gidebiliyor. Tedavisine kendisi ya da ailesi katılabiliyor. Hasta çocuk, korumam uzman doktor veya eğitilmiş hemşirelerin gözetimi altında tutuluyor. Ev ziyaretleri ile durumu sürekli izlenerek ailesi ile birlikte eğitiliyor ve bilinçlendiriliyor. Bu türünün yaşama geçirilmesi ile hastaya kaliteli bir yaşam sağlanmasın amaçlanıyor" dedi.

Prof. Dr. İNAN konuşmasının sonunda SAPD ünitesinin tanıtılmak, Aydın ve çevresindeki hekimleri bilgilendirmek amacı ile bir toplantı düzenlendiğini, hastane içinde de ilgili hekim ve hemşirelere gerekli eğitimin seminerler şeklinde verilmekte olduğunu kaydetti.

BESYO YÜZME DERSİ UYGULAMALARINI EGE ÜNİVERSİTESİ KAPALI OLİMPİK YÜZME HAVUZUNDA YAPIYOR.

Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun yüzme dersi uygulamaları Ege Üniversitesi Kapalı Olimpik Yüzme Havuzunda yapılmaya başlandı.

17 Şubat 1999 tarihinden itibaren başlanan uygulamada II. sınıf öğrencileri çarşamba günü, III. sınıf öğrencileri ise cuma günü okunmalar Aylin ZEKİOĞLU ve Nersin SAMANCIOĞLU gözetiminde çalışma yapıyorlar.

Günümüzde yüzme sporunda görülen sürekli ilerleme ve gelişmelerle bu sporun her türlü bilimsel çalışmasını yapıldığı bir faaliyet alanı haline geldiğini belirten ve bu uygulamaların başlatılmasının öncüsü olan Okul Müdürü Prof. Dr. Bulent ALPARSLAN, konu ile ilgili olarak şunları söyledi: "Üç taraf denizlerle çevrili olan ülkemiz bu anlamda coğrafi bir önem arz etmektedir. Böyle bir konuda bulunmamız Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında yüzme temel eğitiminin öğrencilere aktarılmasını zorunlu kılmaktadır. Öte yandan bu uygulamaya ile öğrencinin temel eğitim olarak beceri, koordinasyon, dayanıklılık, esneklik, özgüveni gibi özellikler ile zihinsel, ruhsal, fiziksel, fizyolojik ve sosyolojik gelişimi amaçlanıyor. Öğrencilere, yüzme sporu ile ilgili temel eğitimin yanı sıra bu sporun teknik özellikleri de aktarıyor."

Uygulamaların başlatılması nedeniyle öğrenciler ise memnuniyetlerini dile getirdiler.

KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ VE SÜREKLİ AYAKTAN PERİTON DİYALİZİ

✱ Ferah SÖNMEZ

Böbreklerimizden ana fonksiyonu, vücudumuzdaki su dengesini sağlamak ve zararlı atıkları (üre, kreatinin) filtre etmektir. Bu işlevini idrar üretmekle sağlar. Böbreklerimizden daha birçok önemli görevi arasında bir çok değişik hormon salgılaması, kırmızı kan hücrelerinin yapımını sağlaması, D vitamini üretmekle kemiklerimizin sağlıklı ve kuvvetli olmasına katkıda bulunması, kan basıncını kontrol altında tutması sayılabilir.

Kronik böbrek yetmezliği, böbreğin tamamen veya %80 fonksiyonunu kaybetmesi ve görevini yerine getirememesi demektir. Türkiye'de 1998 yılında bildirilen kayıtlara göre toplam 32842 kişi ve yeni kronik böbrek yetmezlikli hasta vardır. Son bir yıl içinde toplam 11581 yeni kronik böbrek yetmezlikli olgu saptanmıştır. Kronik böbrek yetmezliği insidansı 178'dir. Son dönem kronik böbrek yetmezlikli hastaların bir kısmını da çocuklar oluşturmaktadır. Her yıl milyon nüfus başına 1.5 ile 5 arasında değişen son dönem böbrek yetmezlikli çocuk hasta saptanmaktadır. Ege bölgesinde yapılan bir çalışmanın sonuçlarına göre, bölgemizde çocuklarda kronik böbrek yetmezliğine yol açan hastalıkların %57.7'si gibi büyük oranın böbrek enfeksiyon hastalıkları oluşturmaktadır. Çocuklarda idrar yolu enfeksiyonlarının uygun tedavi ve takibi ile kronik böbrek yetmezliği gelişme sıklığına da azalacağı kesindir. Elbette biz beklimlerin en önemli görevi kronik böbrek yetmezliğine gidişi engellenmek olmalıdır. Maalesef böbrekler tamamen ya da büyük ölçüde çalışamaz hale geldiğinde sadece ilaçla tedavi mümkün olmaktadır. Bu durumda uygulanabilecek iki tedavi seçeneği vardır:

1. Böbrek nakli
2. Diyaliz.

Böbrek nakli nedir?

Yaşayan veya ölü maddelerden alınan böbreğin, böbrek fonksiyonlarını yitirmiş olan hasta insanın cerrahi operasyonla nakledilmesidir. Uygun böbrek bulma güçlüğüne yanı sıra nakledilen yeni böbreğin vücudun reddetme olasılığı her zaman vardır.

Diyaliz Nedir ?

Diyaliz vücudtaki fazla suyu ve zararlı atık maddeleri filtre ederek vücuttan atmak demektir.

İki çeşit diyaliz vardır.

1. Hemodiyalizi
2. Periton diyalizi

Hemodiyalizi

Hemodiyalizi kanın vücut dışında bir makine aracılığı ile temizlenip vücuda geri verilmesi işlemidir. Haftada 2-3 kez yapılır.

Hastanın hemodiyalizi sırasında hissettiği iştahsızlık, baş ağrısı, bir sonraki seansta kadar giderek kaybolması, her seansta iğne batırıldığı için hastaların ağrı duymaması, sürekli sıvı ve gıda kısıtlanmasını gerektirmesi, tansiyonda ani değişiklikler ve kalbe yüklenme olması hemodiyalizin dezavantajlarıdır.

Periton Diyalizi

Periton diyalizi, karın boşluğuna verilen özel bir solüsyon aracılığı ile, hastanın kendi periton membranını (karın içi zarı) kullanılarak kanın atık maddelerden arındırılması ve sıvı dengesinin sağlanması işlemidir.

✱ Yrd. Doç. Dr., ADÜ, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

İlk kez 1978 yılında bu yöntemin kronik böbrek yetmezliğinde kullanılabilceği gösterilmiştir. Türkiye'de çocuklarda ilk kez 1989 yılında denenmesine karşın, gelişen karın içi zun enfeksiyonları nedeni ile yaygın olarak kullanılmamıştır. Son yıllarda periton diyalizi solüsyonları, solüsyonları taşıyan torbalar ve ara bağlantı sistemlerinde yapılan gelişmeler nedeni ile bu sistem daha başarılı olmaya başlamıştır. Ülkemizde gerekli sıvı ve bağlantı sistemlerinin üretilmeye başlaması, bu konuda çalışan hekim ve bemsirelerin eğitiminin artırılması hasta ve ailelerinin bilinçlendirilmesi ülkemizde sürekli ayakta periton diyalizinin daha yaygın olarak kullanılmasını sağlamış ve istenmeyen yan etkilerini çok aza indirmiştir. 1998 kayıtlarına göre ülkemizde (35) çocuk toplam 1194 hastaya sürekli ayakta periton diyalizi uygulanmakta ve hastalara kaliteli bir yaşam düzeyi sağlanmaya çalışılmaktadır.

Sürekli ayakta periton diyalizi nasıl uygulanır?

Öncelikle bir küçük operasyon aracılığı ile karın boşluğuna, ince yumuşak plastik bir tüp yerleştirilir. Hastanın sağlık durumuna ve yaşına bağlı olarak karın boşluğuna kateter yoluyla uygun miktarda periton diyalizi sıvısı verilir. Solüsyonun karın boşluğuna verilmesi ile diyaliz başlamış olur. Vücuda verilen bu solüsyon 4-6 saat süreyle karın boşluğunda kaldıktan sonra değiştirilir. Bu zaman süresince, karın boşluğundaki solüsyona geçen atık madde ve kirlı sıvı dışarıya çıkarılması gerekmektedir. Bu işlem yine kateter aracılığı ile yerçekimi içerisinde gerçekleştirir. Hemen sonra karın boşluğu yeni diyaliz solüsyonu ile doldurulur. Bu işlem, solüsyon torba değişimi işlemi denir. Periton diyalizi sağlıklı böbreğin yaptığı fonksiyona en yakın diyaliz yöntemidir; çünkü, diyaliz solüsyonu 24 saat boyunca devamlı olarak karın boşluğunda bulunur ve artık maddelerin kandana uzaklaştırılması doğal bir düzey olan karın içi zarı (periton) aracılığı ile gerçekleştirilmektedir.

Torba değişimi hasta tarafından, gün içinde 3-5 defa yapılabilir. Bu şekilde uygulanan periton diyalizine "Ayaktan Devamlı Periton Diyalizi" denir.

Hastanede veya evde bir makine aracılığı ile uygulanan periton diyalizine "Aletli Periton Diyalizi" denmektedir.

Bu yöntemde temizliğe çok dikkat edilmelidir, aksi halde enfeksiyon (iltihaplanmaya) uygun ortam yaratılmış olur ki bu da istenmeyen yan etkilerden biridir.

Sürekli ayakta periton diyalizinin avantajları nelerdir?

1. Hemodiyalize oranda daha iyi kan basıncı kontrolü sağlayabilmekte ve kalbe daha az oranda yük binmektedir.
2. Daha az diyet ve sıvı kısıtlaması gerektirmektedir.
3. Kanızlık daha düşük oranda görülür.
4. Sıvı ve biyokimyasal parametrelerin kontrolü daha iyidir.
5. Periton diyalizi hasta veya ailesi tarafından kolayca öğrenilebilir, evde, işte, okulda, seyahatta her temiz ortamda uygulanabilir.
6. Çocuk günlük yaşamını normal olarak sürdürür. Okuluna gidebilir.
7. Hasta ve ailesi çalışabilir, tatil çıkabilir.

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalında Pediatrik Nefroloji "Periton Diyalizi" ünitesi kurulmuştur. 1999 yılından itibaren uygun koşullardaki hastalara sürekli ayakta veya aletli periton diyalizleri uygulanabilecektir.

Çocuklarımızın kronik böbrek yetmezliği gibi kronik bir hastalığa yakalanmasını engelleyebilmek, bakım olarak en büyük yük ve görevimizdir. Ancak unutmamalıyız ki him çabalara karşın kronik böbrek yetmezliği gelişen çocukları destekleyecek ve onların yanında olacak ekiplerin sayısı da ülkemizde gün geçtikçe artmaktadır.

HASTA YENİDOĞAN BEBEĞİN TRANSPORTU

✧ Münevver TÜRKMEN

Türkiye'de bebek ölümleri % 0.42.2 olarak bildirilmektedir. Bu bebeklerin yarıya yaşamının ilk bir ayında, bunların üçte ikisi de ilk bir hafta içinde ölmektedir. Celişmiş bazı ülkelerde ilk bir haftada görülen bebek ölümleri kromozom anormallikleri, doğumsal metabolik hastalıklar, major kongenital anomaliiler gibi örtenemeyen hastalıklardan olurlken, gelişmekte olan ülkelerde ise doğum asfiksisi, erken neonatal sepsis gibi önlenilebilir hastalıklardan olmaktadır. Bu ölümlerin önlenmesi, iyi bir prenatal takip ile yüksek riskli anne ve bebeğin erken tanınması, doğumları temiz ve güvenli ortamda gerçekleştirilmesi, bebekte spontan solunumun başlatılması, vücut ısısının korunması, emzirmeye hemen geçilmesi, doğum sonu göz, ağız, göbük, deri bakımı ve K vitamini yapılması ile mümkün olur. Doğum asfiksisini önlemek yalnızca bebek ölümlerini etkilemeyecek ileri yaşlarda serebral palsi, epilepsi ve öğrenme bozukluklarına neden olan beyin zedelenmesini de önleyecektir.

Bebek ölümlerinin azaltılmasında hasta bebeklerin transportu büyük önem arz etmektedir. Doğumlarında, özel hastanelerde veya sağlık ocaklarında doğan prematüre ve düşük doğum ağırlıklı bebekler ile ciddi sorunları olan term yeni doğanların II, III, ve IV. basamak sağlık merkezlerine nakli uygun koşullarda yapılmalıdır. Akciğerde, hipoksi, hipotermi gibi sorunları olan bu bebeklerin sorunları daha da ağırlaşabilmektedir.

İdeal olan, yüksek riskli annelerin belirlenerek doğumun yeni doğan yoğun bakım ünitesi olan bir merkezde yapılmasının sağlanmasıdır. İntrauterin transport olarak isimlendirilen bu durumda yukarıda bahsettiğimiz hipoksi ve hipotermi minimuma inmektedir.

Hasta yenidoğanların transportu için aşağıdaki koşulların sağlanması gerekmektedir.

- 1- Transport için öncelikle üzerinde ventilatör ve monitör gibi teknik ekipmanı bulunan bir transport küvüdü,
- 2- Resüsitasyon için ambu, ambu başlığı, larengoskop, larengoskop blade (0 ve 1 numaralı Miller düz blade), endotrakeal tüp (2,5,3,3.5,4 mm iç çapında), çeşitli çaplarda aspirasyon kateterleri, hava yolu gereçleri,
- 3- Oksijen tankları,
- 4- Resüsitasyonda kullanılacak ilaçlar epinefrin, %5 ve %10 dekstroz, Ringer laktat, sodyum bikarbonat, dopamin, digosin, vs.,
- 5- Bu ekipmanı kullanabilecek yenidoğanın cırlandırılması konusunda eğitim almış deneyimli doktor ve hemşire.

Önerilen koşullar gerçekleştirildiği zaman yapılması gerekli işlemler

Transport ekibi sorunu bebeğin bulunduğu merkeze mümkün olan en kısa sürede ulaşıp bebeği değerlendirilmelidir. Bu değerlendirilmesini sonucuna göre; gerekirse damar yolu açılarak dolaşım desteklenmeli, solunum problemi varsa hava yolunun sürekliliği sağlanarak solunum güvence altına alınmalıdır. Bebeğin durumu stabilize olduktan sonra bebeğin transfer edileceği merkez söylenmeli, herhangi bir sosyal güvenencesinin olup olmadığı sorulmalıdır. Bu koşullar sağlandıktan sonra transportu güvenli bir şekilde yapılmalıdır.

✧ Yrd.Doç.Dr., ADÜ Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD Öğretim Üyesi, Neonatolog

ÜNİVERSİTEMİZİN PERŞEMBE ETKİNLİKLERİ DEVAM EDİYOR.

Üniversitemizin *Perşembe Etkinlikleri* kapsamında Kasım ayında iki, Aralık ayında da iki olmak üzere dört etkinlik düzenlendi.

Etkinlikler dizisinin ilkinde 12 Kasım 1998 günü, "Atatürkçülüğün Siyasal, Sosyal ve Kültürel Boyunu" konulu panel gerçekleştirildi. Atatürk'ü Arama Haftası içerisinde yapılan etkinlikte Prof. Dr. Ergün BOZKURT, Prof. Dr. Halil ÇIVI ve Doç. Dr. İlhan TOMANBAY, konuşmacı olarak yer aldılar.

Üniversitemizin Spor ve Kültür Salonunda düzenlenen konferansta Prof. Dr. Ergün BOZKURT, Atatürk'ün iyi bir asker olmasının yanında iyi bir siyaset adamı, iyi bir diplomat olduğuna değindi. Oturum başkanlığını yürüten Prof. Dr. Halil ÇIVI ise Atatürk'ün aynı zamanda iyi bir ekonomist olduğuna, özellikle 1923-1940 yıllarında ülkemizde ekonomik kalkınmanın en üst düzeyde bulunduğunu belirtti.

Doç. Dr. İlhan TOMANBAY ise yaptığı konuşmada Atatürk'ün sosyal ve kültürel yaşama olan katkısına değinerek, kültürel yaşamın gelişiminde Devrim Yasaları adı verilen yasaların önemli yer tuttuğuna belirtti. Devrimlerin yerleşmesi ve kökleşmesi için başta Halk Evleri olmak üzere eğitim kurumlarına ağırlık verildiğini ifade eden TOMANBAY sosyal yaşama ilişkin olarak başta çocuklar olmak üzere toplumsal mağdur grupların (yaşlıların, sakatların) koruma ve güvence altına alın düzenlemelerin Atatürk döneminde başlatıldığını kaydetti.

25 Kasım 1998 günü yapılan *Perşembe Etkinliğinde* ise TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Hilmi KAYHAN konuşmacı olarak yer aldı.

Muharrem Hilmi KAYHAN, "İş Dünyası-Gençlik Diyalogu" konulu konuşmasında;

üniversiteler ile iş dünyası arasındaki bire bir ilişkiye değinerek, üniversite eğitiminin, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu insan gücüne yönelik olması gerektiğini belirtti. İş dünyasının, rekabet gücü yüksek, teknolojiye uyumlu, esnek, kendi alanında uzman insan gücüne gereksinim duyduğunu ifade eden KAYHAN, "Özellikle Türkiye'nin Avrupa ve küresel-

leşen Dünya ile bütünleşebilmesine yetmiş insan gücü önemli yer tutmaktadır. Üniversitelerin ülkenin üst düzey yetmiş insan gücünü yetiştirilmesi, iş dünyasının da bu insan gücüne istihdam olanağı sağlaması nedeniyle sürekli iletişim ve işbirliği içerisinde olması ve ders programlarını da bu doğrultuda yeniden düzenlemeleri gerekmektedir." dedi.

Aralık ayının ilk programında ise Dünya Özürlüler Günü vesilesiyle düzenlenen "Bezin Felâh Çocuklar ve Sorunları" konulu panelde Üniversitemiz Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Okan BÖLÜKBAŞI, Spastik Engelli Çocuklar Merkezi Müdürü Serpil YÜKSEL, Fizyoterapist Gülnur ARSLAN ve Psikolog Semra KAYA konuşmacı olarak yer aldı. Yrd. Doç. Dr. Okan BÖLÜKBAŞI spastik engelliliğin fizyolojik nedenlerini, Merkez Müdürü Serpil YÜKSEL ise Türkiye'de özürlülük olgusu ve kurumların sunmuş olduğu hizmetler hakkında bilgi aktardı. Fizyoterapist Gülnur ARSLAN, kurum içerisinde uyguladıkları eğitimin niteliğini anlatırken, Psikolog Semra KAYA ise özürlü ailesinin psikolojisi ve özürlülerle psikolojik çalışmalar konularına değindi.

Aralık ayının son konuşmacısı ise, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Akif KANSU idi.

Prof. Dr. Akif KANSU 10 Aralık 1998 günü saat 14.00'da Üniversitemiz Spor ve Kültür Salonunda *Tarım ve Doğa* konulu konferansta geniş bir halk topluluğuna seslenme olanağı buldu. Akif KANSU konuşmasında tarımsal üretimde doğanın hızla kirlendiğini, özellikle, tarımsal girdilerin (gübreleme, ilaçlama gibi) ve tarımsal zararlılarla mücadelede doğanın çok tahrip gördüğünü belirtti.

1996 yılından bu yana sürdürülen *Perzente Etkinliklerinde* ülkemizin bir çok yetkin ve kendi alanında saygın ismi, konuşuk olarak davet edilmekte, öğrencilerimize bilgi birikimlerini aktarmaya olanağı sağlanmaktadır.

İNSANIN EN YAKIN DOSTU KÖPEK

✧ Necdet LELOĞLU

Hayvanların ilk evcilleştirildiği çağlardan beri, insanlar, onlarla iç içe yaşamaktadır. Uygarlık ilerledikçe hayvanlara karşı ilgi ve davranış da farklı boyutlar kazanmıştır. Köpekler muhtemelen ilk evcilleştirilen hayvan türlerindenidir. İnsanların samimi ve güvenilir dostu, arkadaş olan köpekler, diğer evcil hayvanlar arasında ayrı bir koruma sahibidir. Köpek, şehirlerde, özellikle çocuklu ailelerin hayvan sevgisini geliştirme ve hayvan yetiştirme önemini giderme bakımından en uygun hayvandır. İnsanlara dost ve arkadaş olduğu gibi, bir çok hizmetlerde de kullanılmaktadır. Bu hizmetler arasında, bekçilik, avcılık, kılavuzluk gibi farklı iş alanları bulunmaktadır.

Köpek Beslemek Sorumluluk İster

Toplum içerisinde önemli bir yeri olan köpeklerin, bakım, beslenme ve özellikle sağlığı, gerektiği gibi kontrol altında tutulmadığı takdirde, insanlar için bazı tehlikelerin kaynağı olacağını bilmek ve gerekli önlemleri almak zorunludur. Bu nedenle ev ve bahçelerde köpek beslemek bireysel ve toplumsal sorumluluk ister. Bu sorumluluğu göze alamayanlar köpek yetiştirmeye teşebbüs etmemelidir. Bu işe girişenler de gereğini yerine getirmeli, özellikle hayvan sağlığına daha fazla önem vermeli, aşı ve ilaçlarını zamanında yaptırarak, çevresi için bir tehlike kaynağı oluşturmamalıdır.

Köpekten Hastalık Geçmez

Halk arasında yanlış bir inanış olarak, köpek kullarından insanlara "kisi" geçtiği sanılmakta ise de, bu inancın hakikat payı yoktur. Ancak köpeklerin bağırsaklarında yaşayan parazitlerin yumurtalarının herhangi bir şekilde insana geçmesi ile iç organlarda "kisi" oluştuğu doğrudur. Bakım ve beslenmesi kontrollü olan ve ilaçları zamanında verilen bir köpektan herhangi bir hastalığın insana geçmesi kesinlikle olası değildir.

Köpekler Harikalar Yaratır.

Köpekler karanlıkta insanlardan daha iyi görür; koku alma bakımından ise, insanın 40 katı daha fazla koku alma yeteneğine sahiptir. Uykusu insana göre daha hafiftir; en küçük sesle uyanabilir ve karşı tavır alabilir. Köpeklerin bu özelliklerinden farklı alanlarda geniş ölçüde yararlanılmaktadır.

Ev ve aile bireylerini koruma ve kollama köpeklerde içgüdüsel bir olaydır. Bir çoban köpeğinin koyunları bir insan gibi koruması ve yönetmesi; bir av köpeğinin iz sürmesi ve avını yakalayıp sahibine getirmesi; kısmen eğitime bağlı

✧ Prof. Dr., ADÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

olmakla beraber esasta içgüdüsel davranış olarak algılanmaktadır.

Köpekler sezgi sahibidir. Örneğin, depremi önceden anlayabilirler; narkotik maddeleri koku ile bulma yeteneğine sahiptirler; çığ olaylarında, matrelerce kar altında veya depremlerde toprak altında kalan insanların yerlerini saptamada köpekler şaşılacak derecede harikalar yaratabilen hayvanlardır; soylu bir çoban köpeği, sırasında canını verir, koyuna kurda vermez.

Bir Köpeğiniz Olmasını İster misiniz?

Evinde veya bahçesinde bir köpek beslemeyi arzu eden bir kişi veya aile, nasıl bir köpek besleyeceğine karar vererek ona göre bir seçim yapmalıdır. Seçilecek hayvanın, kendilerinin yaşam biçimine uyum sağlayabilecek bir özellikte olması zorunludur. Örneğin; bir apartman dairesinde bir çoban köpeği veya kurt köpeği gibi hayvanların beslenmesi uygun değildir; ancak küçük yapılı bir süs köpeğinin yetiştirilmesi daha doğru olur. Evde veya bahçede hayvana, öncelikle uygun bir barınak yapılmalı ve rahatça gezinebileceği genişlikte bir oda veya gezinti alanı da bulunmalıdır.

Seçilecek hayvanın yaşı önemlidir. Eğer köpek sahibi tarafından eğitilecek ise 3-6 aylık bir yavru tercih edilebilir. Hayvanın eğitimiyle uğraşmak istemeyenler ise 1-2 yaşında, eğitilmiş genç erginleri seçebilirler. 2-3 aylık yavruların seçilmesi çevreye çabuk intibakları bakımından tercih edilmelidir.

Yetiştirilecek hayvanın seçiminde cinsiyetinin de göz önünde tutulması yararlıdır: Erkek köpekler daha sert tabiatlı ve söz dinlemez olurlar. Bazen de evden kaçar, bağımsız yaşamak isterler; daha saldırgan ve huysuzdurlar. Dişi köpekler ise, erkeklerle oranla sahiplerine daha fazla bağımlı, daha uysal ve eğitime daha yatkın olurlar. Ancak bunların da kızgınlık dönemlerinde huysuzlaşma, evden kaçma, ayrıca yabancı gebelik gibi sorunları olabilir.

Köpek seçiminde, hayvanın sağlığına, özellikle kalıtsal hastalıklar bahunup bulunmadığına da dikkat edilmelidir. Mümkünse, bu konuda uzman bir veteriner hekime kontrol ettirildikten sonra, seçim yapılmalıdır.

Hayvan alınırken soy kütüğüne (sccenesine) de önem verilmeli, anası ve babası belli, pedigrisi bulunan hayvanlar alınmalıdır. Özellikle evlerde beslemek için sert mizaçlı, temizliğe dikkat etmeyen ve eğitime uyumlu olmayan hayvanlar tercih edilmemelidir.

Sahipli Köpekler

Sahipli hayvanların boyunlarında bir tasma bulunmalı; hatta tasma üzerindeki madeni bir kısma aşı tarihi ve belediyece verilen kayıt numarası da yazılmalıdır. Kaybolan bir köpeğin kayıt numarasına göre adresinin bulunması mümkündür.

Sahipli köpeklerin sokaklarda başıboş dolaşmasına, her bulduğunu yemesine izin verilmemelidir; sadece bağlı olarak, sahiplerinin gözetiminde gezdirilmelidir.

Sokak Köpekleri

Sahipsiz, başboş, yarı aç, geçimini sokaklarda arayan ve çöplüklerden sağlayan köpeklerle "sokak köpeği" denir. En iyi ırktan, soylu köpekler dahi sahipsizlik ve bakımsızlık sonucu bu duruma düşebilir. Bir sokak köpeği sahiplenilip, bakım ve sağlığı kontrol altına alınarak, soylu köpeklerle birleştirilmek suretiyle, çok iyi cinsten yavrular elde edebilir. Sokak köpekleri, sahipsizlikten, sağlık kontrolünden mahrum oldukları için çok kere tehlike kaynağı olabilirler.

Köpek sahipleri sorumluluklarını bilerek bunları sokağa terk etmekten sakınırlarını "sokak köpeği" diye bir sorun oluşmaz. Hayvanları sokağa terk etmek medeni bir topluma yakışan davranış değildir.

Gelişmiş ülkelerde bazı dernekler, bu gibi sorunlarla uğraşır, başboş köpekleri toplar, üremelerini önler, onları kontrol altında tutarlar. Yurdumuzda da bu şekilde dernekler kurulmaya başlanmıştır. Örneğin; Kuşadası'nda bu amaç için kurulmuş bir dernek faaliyettedir.

Sonuç

Nasıl insanların dünyada iyi koşullarda yaşamaya hakları varsa hayvanların da bu dünyada onlar gibi yaşamaya hakları vardır. Ancak, onlar insan hakimiyetine muhtaçlardır. Bu nedenle hayvanların yaşama haklarına saygı duymak, onları korumak insan olmanın gereğidir.

Bahçede veya evde sevimli bir köpek veya başka bir hayvan beslemek, hoş vakit geçirmek iyi bir uğraştır. İnsan, hayvan ve bitkileri sevmek, kısaca tabiiatı sevmek "iyi insan" olmanın önde gelen koşullarındandır.

ESKİ TEKEL BİNASI YÜKSEKOKUL BİNASI OLDU

* Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait olan ve yıllardır kullanılmayan bina ve arazi Sultanhisar Meslek Yüksekokulu, Ziraat Fakültesi, Belediye ve DSİ'nin çalışmalarıyla modern bir eğitim binası ve uygulama alanına dönüştürüldü.

* Rektörümüz Prof. Dr. Cezmi ÖNCÜER'in öncülüğünde başlatılan çalışmalarla çağdaş bir mekan haline getirilen tesisde bir adet sera ve iki adet de alt ısıtmalı ve sislemeli köklendirme ünitesi kurularak öğrencilere uygulama olanağı yaratıldı.

1995-1996 eğitim-öğretim yılında faaliyete geçen Sultanhisar Meslek Yüksekokulunun 1997 yılında Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğünden satın alınan ve onarılan yeni bina ve uygulama alanı İlçe Kaymakamı Handan İDEN, Belediye Başkanı Necdet UYSAL, ilçemin diğer yöneticileri fakülte dekanları ve yüksekokul müdürleri ile davetlilerin katıldığı bir törende Rektörümüz Prof. Dr. Cezmi ÖNCÜER tarafından hizmete açıldı.

Açılışa bir konuşma yapan Prof. Dr. Cezmi ÖNCÜER üniversitemizin çok kısa bir süre içinde hızlı bir yapılanma gösterdiğini ve bu şekilde diğer üniversiteleri yakaladığını vurgulayarak, kaliteli ve üstün teknolojinin kullanıldığı bir eğitimin üniversitemizin bütün birimlerinin hedefi olduğunu ve bu konuda oldukça önemli çalışmalar yapıldığını kaydetti.

Okul Müdürü Doç. Dr. Gönül AYDIN ise tesisin yüksekokula kazandırılmasında başta Rektörümüz olmak üzere emeği geçen tüm kişi ve kurumlara teşekkür etti. Açılış kokteylinin ardından davetlilere yeni üniteler hakkında bilgi verilerek tanıtım yapıldı.

Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait olan yıllardır kullanılmayan ve bu nedenle harap hale gelmiş olan bina ve arazi yüksekokulda görevli personel ile öğrencilerin özveri ile çalışmalarını ve Ziraat Fakültesi, Belediye ile DSİ'nin katkılarıyla çağdaş bir yapıya kavuş-

BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI İNTERNET ÇALIŞMALARI

✧ Ayhan ATIGAN

✧✧ Bahattin KILIÇ

1998 yılı içinde, internetin yaygınlaşması için gerek şart olan lokal ağ network çalışmaları (birim içi bilgisayar kabloları) Fakültelerin tamamında, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarının ise tamamına yakınında bitirilmiştir. Çalışmaların tamamlanması aşamasında Rektörlük ana bina, Rektörlük ek bina, Nazilli İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi ile Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulunun internete bağlanması için kiralık hat talebi yapılmış ve Ziraat Fakültesi dışında hatlar kiralanmıştır. Ziraat Fakültesiyle ilgili olarak Türk Telekom Başmüdürlüğü ile gerekli görüşmeler yapılmış ve Ziraat Fakültesinin düzgün bir telefon-data hattına sahip olması için çalışmaları başlanmak üzere 1999 yılı ilk aylarında Rektörlük ana bina internete bağlanmıştır. Halen Rektörlük ana bina, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Fen-Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi internet'e bağlı olup, Nazilli İktisadi İdari Bilimler Fakültesinin internet'e bağlanma çalışmaları devam etmektedir.

Aralık 1998 tarihine kadar, Ulusal Akademik Ağı (ULAKNET) 64 kbps (sanıyede 64000 bit) veri iletim kapasitesi ile bağlı bulunan üniversitemiz, Ulakbim ile yapılan görüşmeler ve Türk Telekomla ortaklaşa yapılan çalışmalar sonucunda, bu tarihten sonra 256 kbps hat kapasitesine çıkarılmıştır.

TANITIM - ULAKNET

Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) planlama çalışmaları ULAKBİM'in kurulduğu 1 Haziran 1996 tarihinin hemen ardından başlanılmış ve gerekli donanım alımları 1997 Şubat ayı içerisinde tamamlanmıştır. 14 Şubat 1997 tarihinde Ege Üniversitesi, Muğla Üniversitesi ve İzmir - Münih EBONE hattının İzmir Konak'taki Northern Telecom Passport anahtarına ve buna bağlı Cisco 7500 yönlendiricisine bağlanması ile ULAKNET İzmir bölgesinde deneme çalışmaları başlatılmıştır. Daha sonra, 29 Nisan 1997 tarihinde TÜBİTAK, Bilkent Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Ulus'taki omurga köşesine, ayrıca Ankara ve İzmir köşeleri, 2 Mbps Frame Relay hat ile birbirlerine bağlandılar ve ULAKNET kullanıma girmiş oldu.

Aradan geçen bir yıl içerisinde toplam 91 üniversite birimini ile ULAKNET omurgasına başlandı. ULAKNET omurgası da Ankara Ulus, İzmir Konak ve İstanbul Gayrettepe'deki üç anahtar arasında 34 Mbps ATM hatlar ve diğer 16 merkezdeki anahtarların bu anahtarlara rx2 Mbps hatlar ile bağlanması ile tam olarak kullanıma girdi. 1 Mayıs 1995 tarihi itibarı ile 92 uca toplam 48832 Kbps Frame Relay bağlantısı sağlanmış oldu. Ayrıca ULAKBİM merkezi ile OSYM 34 Mbps kapasiteli bir ATM hat ile doğrudan Ankara Ulus'a bağlanmıştır. Başlangıç

✧ Bilgi İşlem Dairesi Başkanı

✧✧ Bilgisayar İşletmeni

plazunda yer almayan toplam 9 üniversite birimini ise çoğunlukla ULAKBİM dışı nederlerle ULAKNET omurgasına bağlantı işlemlerinin tamamlanmasını beklemektedir.

ULAKNET'in TURNET ile Ankara Ulus ve İzmir Konak'ta 2 Mbps kapasiteli iki geçit noktası mevcuttur. İstanbul Gayrettepe'de bir üçüncü geçit noktası kurulması ile ilgili çalışmalar sürmektedir. ULAKNET uluslararası bağlantılar halinde 2 Mbps ve 512 Kbps kapasiteli iki UUNET ve 256 Kbps kapasiteli bir EBONE hat ile sağlanmaktadır. Önemli trafik yoğunluğunun yaşandığı bu hatların, Ankara ve İstanbul çıkışı iki 2 Mbps kapasiteli UUNET bağlantısına terfisi için çalışmalar yürütülmektedir. Bu özellikleri ile ULAKNET;

- Türkiye'nin en büyük Internet ağı.
- Türk Telekom'un bir dış ortak ile geliştirdiği en büyük veri iletişimi projesi olma özelliğindedir.

Ulaknet'e bağlı Üniversiteler ve bağlantı hızları aşağıda görüldüğü gibidir:

ÜNİVERSİTE	Bağlantı Hızı (kbps)	ÜNİVERSİTE	Bağlantı Hızı (kbps)	ÜNİVERSİTE	Bağlantı Hızı (kbps)
Atatürk İzzet Baysal	64	Erciyes	128	Kocaeli	64
Adnan Menderes	256	Fatih	64	Koc	2048
Aydın Kocatepe	64	Firat	256	Kültür	128
Akdeniz	256	Gaziosmanpaşa	128	Marmara	64
Anadolu	1024	Gazp	64	Mersin	64
Ankara	64	Gazp	2048	Marmara	2048
Ankara	64	Gazp	64	Mimar Sinan	64
Ankara	2048	Gaziantep	1024	Mimar Sinan	2048
Ankara	64	Gaziosmanpaşa	64	Muğla	64
Atatürk	512	Özbece YTE	64	Mustafa Kemal	64
Barıkean	64	Hacettepe	2048	Niğde	64
Bağkent	2048	Hacettepe	128	Ortaoğlu Teknik	2048
Bağkent	128	Haraman	64	Ortaoğlu Teknik	64
Baykent	128	İnönü	64	Osmangazi	256
Bilgi	128	İstanbul	64	Öz Döküz Mayıs	64
Bilkent	2048	İstanbul	64	Pamukkale	64
Boğaziçi	2048	İstanbul	128	Sakarya	256
Celal Bayar	64	İstanbul	128	Selçuk	512
Cumhuriyet	256	İstanbul	2048	Süleyman Demirel	64
Çankaya	128	İstanbul Teknik	128	Trakya	64
Çukurova	1024	İstanbul Teknik	2048	TUBİTAK	2048
Dicle	64	İstanbul Teknik	128	TUBİTAK - TBAE	64
Dokuz Eylül	64	İstanbul Teknik	128	TUBİTAK-AMM	64
Dokuz Eylül	2048	İyik	128	Uludağ	128
Dokuz Eylül	64	İzmir YTE	128	Yıldız Teknik	64
Dokuz Eylül	128	İzmir YTE	512	Yıldız Teknik	2048
Dokuz Eylül	64	K. Meriç Süleyman	256	Yüzüncü Yıl	64
Durumhaner	64	Kalkın	64	Zonguldak Karadeniz	64
Ege	2048	Karseniz Teknik	512		

BİLGİSAYAR DÜNYASINDAN HABERLER

- Microsoft ve Intel, Windows 95 ve 98 işletim sistemlerinin yeni Pentium III işlemcileri tanıma konusunda sorunlar yaşadığını onayladı.Sistem tanıma sırasında işlemci Pentium II olarak tanımlanıyor.Microsoft'un internetteki teknik destek sayfalarında yapılan açıklamalarına göre, bu hata Intel'in Pentium III modellerinin çalışma hızlarını etkilemiyor.Firma verilerine göre Windows 98 işlemcilerin tüm özelliklerini destekliyor.Ama bilgisayarındaki işlemci konusunda şüpheleri olan kullanıcılar, bilgisayarlarının kitapçığine bakmalı veya işlemciyi kasayı açarak kontrol etmelidir.

- Sabit disk üreticisi quantum televizyon için bir sabit disk geliştirdiğini açıkladı. Bu disk yardımıyla yayımlar alınacak ve işlemler otomatik olarak kaydedilecek. İzleyici bir süre televizyon karpusundan ayrılıp geri döndüğünde, izleyemediği sahneleri, kaydı geri alarak izleyebilecektir. Daha sonra kaydedilen zaman dilimi sabit diskten ekrana aktarılacak. Kullanıcı herhangi bir basamak değeri kullanmadan görüntüyü isteğe bağlı olarak ileri ve geri oynatabilecektir.

Quickvideo isimindeki bu yeni aygıtın geliştiricilerinin açıklamasına göre "Artık beklemeyen telefonlar ve küçük atıştırmalar, televizyon izleme zevkinizi bölemeyecek." Firma bu ürünü ilk etapta sadece ABD'de piyasaya sunacak. Henüz piyasaya sürülemeyen bu sabit diskin fiyatı da belirlenmedi.

10 SORUDA WINDOWS 98

SORU 1 : *Windows 98'in en önemli yeni özellikleri nelerdir ?*

Windows 98'de , windows gezgini ve internet explorer tek bir ara birimde birleşiyor.Aynı pencere üzerinde web sayfalarında sörf yapabildiğiniz gibi, sabit diskinizdeki klasör ve dosyalar arasında gezinebilir ; hatta word, excel gibi windows gezgini ve internet explorer ile uyumlu programlar ile yarattığınız belgeleri aynı pencere içinde açıp kapatabilirsiniz. Windows görev çubuğu (taskbar) tek tıklama ile programlara, belirlediğiniz klasörlere ulaşabilmenizi sağlayan bir dizi araç çubuğu içerir.

SORU 2 : *Çevirmeli Ağ (Dual-Up Networking) nedir ne mi ?*

Windows 98'de çevirmeli ağ'ın gelişmiş 1.2 sürümünü vardır. Bu sürümüne multilink özelliği eklenmiştir. Böylece iki telefon hattı ve iki modem kullanarak internet servis sağlayıcınıza daha hızlı bağlantınızı sağlar. Windows 98 aynı zamanda , internet bağlantınızın güvenilirliğini artıran gelişmiş ağ paket protokolleri içerir.

SORU 3 : *Windows 98 için nasıl bir bilgisayara ihtiyacım var ?*

Windows 98 486 DX2 66 işlemciye sahip eski sistemlerde çalışabilmesine karşın windowsun tüm özelliklerinden optimum performansta yararlanabilmeniz

için en az Pentium işlemcili bir sistem öneririz. Windows 95'te olduğu gibi, windows 98'de 16 MB bellek ile düzgün çalışır. VGA grafik kartınız windows 98'de sorunsuz çalışır fakat 3D destekli bir grafik kartı hem çalışmanızı hızlandıracak, hem de yeni oyunlara destek verecektir. Aynı şekilde herhangi bir VGA monitör işinizi görecektir ama yüksek çözünürlükleri destekleyen kaliteli bir monitör daha rahat çalışmanızı sağlayacaktır. İnternete rahat bağlanabilmemiz için minimum 28.8 kbps hızında bir modem işinizi görebilir, ancak Türkiye'de İSS'ler 56 kbps'ye destek verdikleri için, 56 kbps modem kullanmanız önerilir.

SORU 4 : *Windows 98'in donanım desteğinde ne gibi gelişmeler var ?*

Windows 98 bir dizi yeni donanım standartları destekler. Örneğin ayrı PCI grafik kartları ile sisteminize 9 monitöre kadar bağlayabilirsiniz. Windows 98'de DVD (Dijital Video Disk) desteği de vardır. Grafik kartlarında yeni bir gelişme olan hızlandırılmış grafik yuvası da (AGP-Accelerated Graphics Port) windows 98 tarafından desteklenmektedir. Windows 98'in FAT32 dosya sistemi, sabit disklerdeki 2.1Tik limiti 2 terabayt'a çıkarmıştır; ayrıca 512MB'tan büyük disk bölümlerinde disk alanının daha verimli kullanılmasını sağlar.

SORU 5 : *Windows 98'in desteklediği yeni donanım teknolojilerinin ne gibi faydaları var ?*

USB, tek bir porttan 127 çevre biriminin birbirine zincirleme bağlanmasını sağlayan, Tak & Çalıştır destekli , yeni bir giriş çıkış standardı. Piyasada yeni yaygınlaşmaya başlayan USB cihazların tümü tek bir IRQ kullanarak sistem kaynaklarının boşa harcanmasını önler. USB cihazları windows 98 çalışırken takip çalıştırabilirsiniz; bu iş için PC'nizi kapatmanız gerekmez. Microsoft'un yeni gelişmiş güç yönetim standardı mevcut defter bilgisayarlarında ve ACPI (Gelişmiş Konfigürasyon ve Güç Arabirimi) standardına sahip yeni masa üstü PC'lerde enerji tüketimini azaltmaktadır.

SORU 6: *Windows 98 İnternet'te ne gibi kolaylıklar sağlıyor ?*

Windows 98 ile birlikte gelen İnternet Explorer 4.0 bir dizi yeni özellikleriyor. History (Geçmiş) menüsü ziyaret ettiğiniz her sitenin bir kopyasını (Grafikler de dahil olmak üzere) diske kaydediyor. Sık ziyaret ettiğiniz sitelere Microsoft aktif kanalları ile erişebilirsiniz. Windows 98 kanal çubuğu bu özelliğe destek veren sitelere en güzel haliyle otomatik olarak bağlanmanıza izin veriyor. Java desteği de olan İnternet Explorer 4.0'da isterseniz activeX ve java öğelerini de kapama seçeneğiniz var.

SORU 7: *İnternet erişimi dışında Windows 98 ne gibi performans avantajları sağlıyor?*

Bazı düşük işlemcili sistemlerde windows 98'in yüklenmesi windows 95'ten uzun sürebilir. Ancak windows masa üstü ekrana geldiğinde disk erişimi ve multimedia destekli programlar başta olmak üzere çeşitli öğelerde performans artışı hissedeceksiniz. Ayrıca disk birleştirici , diskte dosyalar arasındaki boşlukları tamamlamakla kalınıyor, sık kullandığınız programları diskin en hızlı erişilebilir bölümlerine yerleştiriyor. Windows 98'de bir programı her çalıştırdığınızda belleğe nasıl yüklendiğinin kaydı tutuluyor ve daha hızlı açılması sağlanıyor.

SORU 8: *FAT 32 nedir ? Ne işe yarar ?*

FAT (File Allocation Table - Dosya Atama Tablosu), disk sürücüleriniz, diskinizdeki klasör ve dosyalar, bunların disk üzerindeki konumları hakkında her türlü bilgiyi saklayan bir tablodur. Bir disk, cluster denilen hücelere bölünmüştür ve her cluster bir dosyayı saklayabilir.Eski FAT 16 dosya sisteminde cluster boyutları 8 ila 32K idi ve 2.1GB'ın üzerindeki bölümlerin görülmesini engelliyordu. FAT 32 ise diski 4k'lık clusterlara ayırarak değerli disk alanının boş harcanmasını engellediği gibi 2 Terabaytlık diskleri de tanıyor.

SORU 9: *Windows 98 ile birlikte ne gibi yardımcı araçlar geliyor ?*

Windows 98 PC'nizin bakımı ve optimum performansta çalışması için pek çok yeni araçlar içeriyor. Başlat menüsünde göreceğiniz "Windows Update", sizi Microsoft'un destek web sitesine ulaştırıyor tabii internete bağlıysanız. Sistem araçları arasında yer alan disk temizleme aracı, diskinizde boş alan kritik seviyelere düştüğünde sizi uyarıyor ve isterseniz gereksiz dosyaları siliyor.Windows 98 ayrıca günlük problemlerinizi aşmanız için bir dizi "sorun giderme sırbazı" içeriyor.

SORU 10: *Windows 98'de başka hangi yeni programlar var ?*

İnternet Explorer 4.0 aslında bir dizi yeni programla gelen bir paket. Örneğin outlook express, windows 95'te e-mail için kullanılan eski exchange'in yerini alıyor. Microsoft netmeeting, internet üzerinde sesli ve görüntülü haberleşme için geliştirilen bir videokonferans programı. Front page express ise kendi web sayfalarını oluşturanların kullanabileceği , pratik ve kolay bir web tasarım yazılımı.Netshow , İnternet üzerinde yayını yapılan video görüntülerini izlemek için kullanabileceğiniz bir program.

KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA.....**FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ**

* Prof. Dr. Şenay SÜMER, geçtiğimiz Şubat ayı içinde Rotary Klüp etkinlikleri çerçevesinde Turşay Oteli konferans salonunda "Eğitimin Öncesi ve Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması" konulu bir konferans verdi.

* 1 Mart 1999 Pazartesi günü, Sağlık Meslek Yüksek Okulunda Araş. Gör. Cevdet ÖZDEMİR tarafından ADÜGENÇ etkinlikleri çerçevesinde "İşlevsizlik ve Yeni İşlevsizlik" adlı bir seminer verildi.

* Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Sanat Tarihi A.B.D. Araş. Gör. Gökçe ŞİMŞEK, İslam üstü eğitimi için ODTÜ'de görevlendirildi.

* Türk Dini ve Edebiyatı Bölümü Araş. Gör. Ramazan BARDAK, 1996-1999 Eğitim - Öğretim Yılı yarıyılından itibaren, İslam üstü öğrenimi için Ankara Üniversitesi Diş ve Tarih Coğrafya Fakültesinde görevlendirildi.

* ABD'de görevlendirilen Matematik Bölümü araştırma görevlisi İbrahim ÇANAK, "Farklıyım Anlat" üzerine hazırladığı doktora tezini tamamlayarak görevine döndü.

NAZİLLİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

* Nazilli Rotary Kulübü Üniversitemiz Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine kuruluşundan bu yana destek veriyor. Kulübün son olarak fakültemize armağan ettiği bir milyar TL değerindeki ses düzeni 3 Şubat 1999'da düzenlenen bir kokteyle teslim alındı.

* Prof. Dr. Halil ÇİVLİ ve Prof. Dr. Selim BEKÇIOĞLU 28 Şubat 1999'da Aydın Ticaret Odasının düzenlediği 1999 "Ülkemizde Türkiye Ekonomisi ve Beklenen Gelişmeler" konulu panele katıldılar. Panelde Prof. Dr. Halil ÇİVLİ "Küreselleşmeden Doğan Krizler ve Türkiye Ekonomisine Etkileri" Prof. Dr. Selim BEKÇIOĞLU da "Türkiye'de Finans Sektörünün Yapısal Sorunları" konulu birer konuşma yaptılar.

* Yrd. Doç. Dr. Halil MUTIOĞLU ve Araş. Gör. Zeynep KIVILCIM FORSMAN 7-9 Aralık 1998'de TODAİE İnsan Hakları Araştırma ve Değerleme Merkezinin düzenlediği "Türkiye'de İnsan Hakları Konferansı"na katıldılar. Konferansta Yrd. Doç. Dr. Halil MUTIOĞLU "Pasaportların Gözetim ve İnsan Hakları" konulu, Araş. Gör. Zeynep KIVILCIM FORSMAN ise "Genetik Tehnoloji ve İnsan Hakları" konulu bir bildiri sundular. KIVILCIM FORSMAN'ın bildirisini ulusal yazılı basında büyük yankı buldu ve geniş bir biçimde yer aldı.

* Yrd. Doç. Dr. Halil MUTIOĞLU, 20 Kasım 1998 Nazilli Atatürk Düşünce Derneğinin Cumhuriyetin 75. Yılı kutlamaları çerçevesinde düzenlediği, Cumhuriyet Gazetesi yazarı Mustafa BALBAY ve Okutman Dr. Günver GÜNEŞ'in katıldığı Türkiye Kimlerle Gurur Duymalı? adlı panele, panel yöneticisi ve konuşmacı olarak katıldı.

* Aydın Valisi Hizmetleri A.Ş.'nin mevlaki seminer programı içinde 14 Aralık 1998'de Yrd. Doç. Dr. Halil MUTIOĞLU "Çevre İçin Eğitim ve Anayasa", Araş. Gör. Semra CERİT MAZZUM "Çevre Sorunları ve Çevre Kirliliğinin Boyutları" konulu, 17 Aralık 1998'de de Araş. Gör. Mehmet TEKİNKUŞ "Tıpın Kültür Yönetim", Araş. Gör. Kamil ORHAN "İşletmelerde İnsan İlişkileri ve Tıpın Kültür Yönetim" konulu seminerler sundular.

* Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Halil MUTIOĞLU 15 Aralık 1998 tarihinde Nazilli Rotary Kulübünde "Sosyo-Ekonomik Özellikler ve Tüketicilerin" Nazilli Polis Okulunda da "50. Yılında İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ve Polis" konulu konferans verdi.

* Araş. Gör. İbrahim MAZZUM, 18 Aralık 1998'de Nazilli Polis Okulunda "21. Yüzyılda Türk Dünyası ve Türkiye'nin Tüketici Cumhuriyetleri Sosyo-Ekonomik ve Kültürel İlişkileri" konulu bir konferans verdi.

ZİRAAT FAKÜLTESİ

* ADÜ Ziraat Fakültesince 10-11 Ocak 1999 tarihleri arasında "Tarihsel Eğitimin 153. Yılı Kutlamaları" adlı bir program düzenlendi. Bu program çerçevesinde;

KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA.....

KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA.....

- 10 Ocak 1999'da TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasının da katılımıyla topluca Atatürk Anıtına çelenk konuldu.

- 11 Ocak 1999 günü ise ADÜ Konferans Salonunda bir toplantı düzenlendi. Bu toplantının ilk bölümünde Söke Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof.Dr. Akgün AYDINIZ'ın jübile töreni yapıldı. İkinci bölümde ise Prof.Dr. Süreyya BAŞ'ın başkanlığında "Ziraat Fakültelerinde Eğitim Yemini Yapılmaması" konusunda panel düzenlendi. Panelde Ahmet KOYUNCU (Tarım İl Müdürlüğü Proje İstatistik Şube Md.), Kemal ÇETİN (Aydın Ziraat Odası Başkanı), Reza POSACI (Ziraat Müh. Çiftçi), Zekeriya ALSAN (ZMC Aydın Şb. Yön. Kur. Üyesi), Elvin İYİBİLİR (ADÜ Ziraat Fak. Bitki Koruma Bl. öğrencisi) konuşmacı olarak katıldılar.

* Ziraat Fakültesi elemanları 5 Ocak 1999 tarihinde Üniversite Lokalinde toplanarak Aydın'da er alan 15 öğretim elemanını, son altı ayda doğan üç bebeği, üç evliliği ve bir emekliliği kutladılar.

* Üniversitemiz Ziraat Fakültesinin de katılımıyla Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesince yürütülmekte olan "Ege Bölgesi Pamukçuluğunun Sorunları ve Çözüm Yolları" isimli proje çalışmalarına katılmak üzere 8-13 Ocak 1999 tarihleri arasında Doç. Dr. Fuat SEZZİN, Doç. Dr. M. Ali KAYNAK, Yrd. Doç. Dr. Mehmet AYDIN ve Öğr. Gör. Gökseil ARMAGAN Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesinde görevlendirildi.

* İrsail Hükümetince düzenlenen ve 13 Ocak - 17 Şubat 1999 tarihleri arasında düzenlenen uluslararası eğitim kursuna Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğr. Üyesi Doç. Dr. Tulin BAŞ katıldı. Şerh'ayim'de gerçekleştirilen kursun konusu ise "Sebze Yetiştiriciliği" idi.

* Bahçe Bitkileri Bölümü Öğr. Üyesi Doç. Dr. Tulin BAŞ tarafından bölüm öğrencilerine "Damlatma Sulama Yönteminin İrsail ve Üralar'da Açıkta ve Serilarda Uygulanması" konusu bir video gösterimi sunuldu.

* Üniversitemiz Ziraat Fakültesi ile Çukurova, Süleyman İmam ve Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakülteleri Bahçe Bitkileri Bölümleri işbirliği ile "Akdeniz ve Ege Bölgesi nde Dış Satışta Yemelik Erkençi Kayısı Yetiştiriciliği ve Pazarı Hazırlanması" konulu bir proje başlatıldı. Yöremiz için son derece ümit vaad eden erkençi kayısı yetiştiriciliğini teşvik edecek olan bu araştırma TAĞEM tarafından destekleniyor.

KUYUCAK MESLEK YÜKSEKOKULU

* 2 Mart 1999 ADÜ Kuyucak Meslek Yüksekokulu Sali Etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "Toplam Kalite Yönetimi" paneline Araf. Gör. Kamil ORHAN da, "Toplam Kalite Yönetiminde İhtiyaçlarımız" başlıklı konuşmalarla katıldılar.

YÜKSEKOKUL MÜDÜRLERİ ARASINDA GÖREV DEĞİŞİMİ

* Üniversitemizin sosyal bilimler alanında faaliyet gösteren yüksekokullarından Kuyucak Meslek Yüksekokulu Müdürü Yrd.Doç.Dr. Mustafa ÖZTÜRK, Yenipazar Meslek Yüksekokulu Müdürliğüne; Yenipazar Meslek Yüksekokulu Müdürü Yrd.Doç.Dr. A. Cemal SIVASLIĞIL, de Kuyucak Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne atandı. 14.12.1998 tarihinde gerçekleştirilen bu görev değişiminin, kurullarımızdan itibaren dinamik bir yapıya sahip olan bu iki yüksekokulun gelişim sürecinde daha da hız kazandıracak inancı ile her iki yüksekokul Müdürlüğüne başarılar diliyoruz.

MESLEKİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI

* Yenipazar Meslek Yüksekokulu Müdür Yardımcısı Öğretim Görevlisi Adem Çataloğlu, Aydın Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası tarafından düzenlenen program çerçevesinde 14.1.1998 günü Kuşadası'nda, 19.12.1998 günü de Söke ve Didim'de "İşlevsel ve Dinamik Sınıfların İşlevleri" konulu birer eğitim semineri sundu.

KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA..... KISA.....

ÜNİVERSİTEMİZ YAYINLARI

ÜNİVERSİTEMİZ YAYINLARI

1. Tarımsal Zararlılarla Biyolojik Savaş (Temel Bilgiler)

Yazarı : Prof. Dr. Cemal ÖNGER

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 1

Basım Yılı : 1997 - ISBN 975-8254-00-6

95+iv sayfa, 26 şekil, 15 çizim, 27 referans

Kıtap tarımsal zararlılara karşı biyolojik savaş uygulamalarında gerekli olan temel bilgiler, biyolojik savaşta kullanılan kavramlar, biyolojik savaş yöntem ve uygulamaları, pestisitler, biyolojik savaş etimolojisi ve ekolojisi ile ilgili konulara ayrıntılı olarak değinmektedir. Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitap Ülkemizde kullanılan ilk kitaptır.

Fiyatı : 500.0000- TL.

2. İlaç Zararlıları

Yazarı : Prof. Dr. Cemal ÖNGER

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 2

Basım Yılı : 1998 - ISBN 975-8254-01-4

103+iv sayfa, 31 şekil, 1 çizim, 25 referans

Bu kitapta ilaç zararlılarına karşı genel savaş yöntemleri ile ilaçlarda zararlı organizmaların tanımlanarak bunlarla savaş yöntemleri açıklanmaktadır.

Fiyatı: 1.000.000- TL.

3. Balazna Zararlıları ve Zehirlenmeleri

Yazarı : Prof. Dr. Cemal ÖNGER ve Doç. Dr. Kemal BENCİÖĞLÜ

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 3

Basım Yılı : 1998 - ISBN 975-8254-02-2

90+iv sayfa, 30 şekil, 5 çizim, 9 referans

Balazna zararlıları, hastalık etimolojisi, sınıflama, hastalıkların yayılma yolları, hastalıkların etimolojisi ve alın önlemleri ile ilgili konulara ayrıntılı olarak değinmektedir. Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitapta balazna zararlıları ile ilgili konulara ayrıntılı olarak değinmektedir. Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitapta balazna zararlıları ile ilgili konulara ayrıntılı olarak değinmektedir.

Fiyatı : 1.000.000- TL.

4. Laboratuvar Hayvanları Yetiştiriciliği

Yazarı : Doç. Dr. Ahmet NAZIRLI

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 4

Basım Yılı : 1998 - ISBN 975-8254-01-4

Fiyatı : 1.250.000- TL.

122+iv sayfa

Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitapta, laboratuvar hayvanlarının yetiştirilmesinde dikkat edilmesi gereken temel prensipler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler.

İlaçlar, üretim yöntemi ile ilgili konulara ayrıntılı olarak değinmektedir. Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitapta laboratuvar hayvan yetiştirilmesinde etkili olan faktörler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler, bakım-yeterim ve üretimde etkili olan faktörler.

5. Evcil Memeli Hayvanlarda Anestezi (Genel-Deri-Ön Bacak)

Yazarı : Prof. Dr. M. Kamil ÖCAL, Doç. Dr. Hasan İRDEN, Araç. Gör. M. Erhan KARA, Araç. Gör. İlhan ÖZT

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 5

Basım Yılı : 1998 - ISBN 975-8254-05-7

108+iv sayfa, 22 şekil, 16 referans

Bu kitapta evcil memeli hayvanlarda anestezi yöntemleri, genel anestezi hakkında bilgi vermektedir. Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitapta evcil memeli hayvanlarda anestezi yöntemleri, genel anestezi hakkında bilgi vermektedir.

Fiyatı : 1.250.000- TL.

6. Bitkisel Üretim Yapılarında İst-Çevre Tasarımı

Yazarı : Prof. Doç. Dr. İlhan YILMAZ

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 6

Basım Yılı : 1998 - ISBN 975-8254-06-5

31 sayfa, 4 şekil, 9 çizim

Kıtap, çevremizdeki bitki üretim yapılarında ist-çevre tasarımı, evcil memeli hayvanlarda anestezi yöntemleri, genel anestezi hakkında bilgi vermektedir. Diğer kitabı niteliğinde olan bu kitapta evcil memeli hayvanlarda anestezi yöntemleri, genel anestezi hakkında bilgi vermektedir.

7. Mikroskop Bilgisi ve Mikroskopik Teknik

Yazarı : Doç. Dr. Üner ERİN

Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları No: 7

Basım Yılı : 1998 - ISBN 975-8254-07-3

46+iv sayfa, 28 şekil, 13 referans

Yardımcı ders kitabı olarak kullanılacak bu kitap, ışık mikroskopu, mikroskopik teknikler ve bu mikroskopların çalışma prensipleri hakkında bilgiler içermektedir. Ayrıca mikroskopik teknikler, mikroskopik teknikler, mikroskopik teknikler, mikroskopik teknikler.

 Ünitek
 Ünitek

İnşaat Mühendislik
Müşavirlik Bilgisayar
Matbaacılık Tekstil

 Ünitek

Ticaret ve Sanayi
Ltd. Şti.

Meşrutiyet Mah. Atatürk Bulv. 7.Sk. No:13 D.4
Tel : 0 - 256 - 214 57 41 AYDIN

 ÜNİTUR

- ✓ Turizm
- ✓ Tasarımcılık
- ✓ Temizlik
- ✓ Pazarlama
- ✓ Gıda
- ✓ Yemek Üretimi

Meşrutiyet Mah. Atatürk Bulv. 7. Sk. No:13 D.4

0 - 256 - 214 57 41

AYDIN

 Özel Sağlık

 Eğitim ve Yayıncılık

Sanayi ve Ticaret
Ltd. Şti

 Ünisağ

Meşrutiyet Mah. Atatürk Bulv.
7. Sk. No:13 D.4 AYDIN

Tel : 0 - 256 - 214 57 41

tarıfta, 2.500 m²'si bina yerleşimi ve 4.000 m²'si de uygulama arazisi olarak planlanan tesis otlardan temizlenerek öğrenciler için uygulama alanına dönüştürüldü. Arazide yağışlar mesleğiyle meydana gelebilecek gillenmeyi önlemek için de DSI rıtu olanakları kullanılarak drenaj kanalları açıldı.

Staj yapan seracılık uygulama programı öğrencileri için 500 m² lik plastik örtülü ve metal konstruksiyordü bir sera ile Fidan ve Fidecilik Programı öğrencileri için iki adet alt ızmalı ve sislemeli köklendirme ünitesi kuruldu.

Ayrıca tohum tavaları, çöğür parselleri ve çilek yetiştirme yatakları ile bütün arazinin kolayca sulanmasını sağlayan damlama sulama sistemleri uygulamalı olarak hazırlandı.

Bir yıl gibi kısa bir sürede orman görünümünde olan arazi, içinde bir çok sebze

Arazinin bakını yapılmadan önceki hali

Bakını çalışmaları

yetiştirilebildiği, bir çok meyve ve süs bitkisi çeliklerin köklendirilerek çoğaltılabildiği, köklendirme üniteleri bulunan ve modern üretim tekniklerinin kullanıldığı bir uygulama arazisine dönüştürüldü.

1995-1996 Eğitim-Öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tahsis edilen iki katlı ve iki derslikli bir binada çok konth olanaklarla eğitim öğretime başlayan yüksekokul, binaların onarılması ve tadilatın bitmesi ile çağdaş bir mekana kavuşacak.

2000 yılında bütün üniteleri ve binalarıyla yeni yerinde faaliyetlerine devam edecek olan Yüksekokulumuz bir yandan bölgenin önemli tarımsal sorunlarına yanıt vermeye çalışırken diğer yandan da tarımsal kurum ve kuruluşların teknik eleman gereksinimine yanıt vermeyi hedefliyor.

İNCİR REÇELİNİN İNCİR YETİŞTİRİCİLİĞİNDENGÖTÜRDÜKLERİ

* Cezmi ÖNCÜER

Gerek ülkemizin, gerekse ilimizin başlıca tarım ürünlerinden olan incirde dişi ve erkek çiçekler, dolayısıyla dişi ve erkek meyveler ayrı ağaçlarda bulunur. Ekonomik değeri olan, gerek sofralık, gerekse kurutmalık özelliği olan meyveler dişi çiçeklerin bulunduğu dişi meyvelerdir ve bu meyvelerin bulunduğu ağaçlara dişi incir adı verilir. Çeşitlere göre değişmek üzere dişi meyveler döllemli veya döllemisiz olarak sofralık veya kurutmalık yenilebilir duruma gelirler. İlimiz incirleri ve tabii ki çoğunluğu İzmir ve Aydın'da olan sofralık ve kurutmalık özelliği olan incirlerin tümü döllemlidir. İncir meyvesi kapalı bir meyve olup, çiçekler meyvenin içinde yer alır. Bir dişi incir meyvesinin içinde binlerce dişi çiçek, keza bir erkek incir meyvesinin içinde binlerce erkek çiçek bulunur. Kapalı meyve olma nedeniyle dişi incir meyvesi içinde bulunan binlerce dişi çiçeğin dölenebilmesi doğal koşullarda mümkün değildir. Bunların döllemesi için bir yardımcı vardır. Bu ise, **İlek arıcığı** (*Blastophaga pennis L.*) adı verilen 3-4 mm boyunda koyu kahverenkli bir küçük arıdır.

İlek arıcığı larvaları yani yavruları, gerek dişi incir meyvesi içindeki dişi çiçekler, gerekse erkek incir meyvesi içindeki erkek çiçekler ile beslenir. **İlek arıcığı** ergin dişileri, erkek veya dişi incir meyvelerinin burun deliğinden içeri girerek yumurtalarını meyve içindeki çiçekler arasına bırakır. Yumurtadan çıkan larvalar bu çiçeklerle beslenerek olgunlaşır, pupa olur ve pupadan çıkan ergin arıcıklar bulunduğu meyveyi yine meyve burundaki delikten terkedip, yumurtalarını bırakmak üzere başka meyveler arar. Böylece bir yılda 3-4 döl tamamlayarak varlığını sürdürür. Bir dişi **İlek arıcığı** bir meyveye 1000 adet kadar yumurtasını bırakarak yaşamını tamamlar ve ölür. Bu yumurtalardan, bölgemizde ortalama 262 adedi ergin hale gelerek bulunduğu meyveyi terkeder. Bunlardan ortalama 150 adedi ise dişidir. İşte bu 150 dişi **İlek arıcığı** 150 ayrı meyve içine girerek yumurtalarını bırakır.

İlek arıcığı, kış larva döneminde erkek incir ağacında bulunan erkek incir meyveleri içinde geçirir. Burada haziran başlarında ergin olup bulunduğu meyveyi terkeder. O dönemde dişi incir ağaçları üzerinde bulunan dişi incir meyveleri içine meyve burundaki delikten girerek yumurtalarını bırakır. İşte bu sırada terkedeceği erkek incir meyvesi içindeki erkek çiçeklerde olgunlaşmış polenler, yani erkek çiçek tozları arıcığın vücuduna bulaşır ve böylece dışarı çıkıp yumurtalarını bırakmak üzere dişi incir meyveleri içine girdiğinde, erkek çiçek

* Prof. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi

tozlarına da taşıyarak dişi incir meyvesi içindeki dişi çiçeklerin döllenmesini sağlamış olur. Dölenen meyve olgunlaşır ve ekonomik değeri olan yenilebilir duruma gelir. Döllenemeyen meyveler ise ağaç üzerinde tutunamayıp kısa bir süre sonra yere dökülür. Incir yetiştiriciliğinde, döllenmeyi garantiye almak ve meyve tutumunu artırmak üzere her baziran ayının başlarında ilekleme adı verilen işlem gerçekleştirilir. Bunun için, 5-6 gün sonra ergin hale gelerek bulunduğu erkek incir meyvesini terkedecek **İlek arıcığı** pupaları olan arıcıkların bulunduğu 8-10 adet erkek incir meyvesi bir ipliğe dizilir ve her dişi incir ağacına 5-6 dizi esilir. Bunlardan çıkan ergin dişi arıcıkların her biri bir dişi meyverin içine yumurtalarını bırakmak amacıyla girdiğinde erkek çiçek tozlarını da taşıyarak yukarıda açıklanan şekilde döllenmeyi sağlamış olurlar.

Görüldüğü gibi **İlek arıcığı** soyunun korunması ve yoğunluğunun artırılması, en azından yoğunluğunun azaltılmaması, incir yetiştiriciliğimizin sürdürülmesi ve gelişmesi açısından zorunlu olmaktadır. İlek arıcığının yoğunluğu ise giderek azalmaktadır. Bunun nedenlerinden birisi tarımsal ilaçlamalar ve özellikle havadan yapılan geniş alan ilaçlamaları ile kas aylarındaki ve özellikle mart ayındaki aşırı soğuklar, mayıs ayındaki çok aşırı sıcaklar gibi iklim koşulları, diğeri de incir reçeli yapımıdır. Bu olumsuzluklar incir arıcığı soyunu tehlikeye atar, yoğunluğunu da giderek azaltır. Incir reçeli genelde nisan ayı ortalarında toplanan erkek incir meyvelerinden yapılır. Bu sırada meyveler 4-5 gr. ağırlığındadır. İlimizde yapılan araştırmalara göre 50'yi aşan erkek incir çeşitlerinin, bir meyvesi içinde de ortalama olarak 262 adet sağlıklı ilek arıcığı bulunmaktadır. Bir kilogramlık reçelik incir meyvesinde yaklaşık 240 adet meyve bulunur ve buna göre bir kilogram reçelik incir meyvesi içinde de 262x240=62.880 adet ilek arıcığı mevcuttur. İşte reçel yapımı sırasında bunların tümü kaynatılarak öldürülmüş olmaktadır.

Reçelik incirin büyük çoğunluğu ilimizden toplanarak sağlanmaktadır. Örneğin 1998 yılı ilkbaharında sadece bir firmanın 15 ton incir topladığı bilinmektedir. Bu şekilde onlarca firma aynı yolu izleyerek ilimizden 100 tonu aşan meyveyi toplatabilmektedir. Bu ise en azından 6 milyar adet **İlek arıcığının** yok edilmesi demektir. Arıcığın daha ilk dönünde bu denli yokun, diğer döllere daha az bireyle başlanması ve en önemlisi bunun yarısı kadar sayıda dişi incir meyvesinin döllenememesini neden olmaktadır. Döllenemeyen meyveler olgunlaşmadan yere dökülür ve yere dökülen, ekonomik değeri olmayan bu meyvelerin ağırlığı 100 bin tona eşdeğer olgun meyve demektir.

Kendileri çok küçük ama işlemleri çok büyük olan, ülkemizin ve ilimizin başlıca tarım ürünlerinden incirimizin gerek kantitesini, gerekse kalitesini sağlayan **İlek arıcığı**nın öncelikle soyunun korunması, sonra da yoğunluğunun artırılması yönündeki çalışmalara her kademesden kişinin katkıda bulunması zorunlu olmaktadır.

İNSAN HAKLARI AÇISINDAN CUMHURİYETİN YENİ HEDEFLERİ

* Halil MUTİOĞLU

Herkesin suskun olduğu bir Cumhuriyette özgürlüğün varlığı tartışılır.

Montesquieu

CUMHURİYETİN YENİ HEDEFLERİ

Bugün tozdan anımsanırken sivil toplum, sivil kültür, cemaatçi demokrasi konusunda çeşitli tartışmalar yapılmaktadır. Bilimsel çözümlenmede birçok anlamda kullanılan ve taşıdığı anlamlar içinde çelişkileri de barındıran sivil toplum, burjuva toplumu anlamına geldiği gibi, devletle savaşında elde edilecek bir mevzi anlamına da gelmektedir. Türkiye’de bu kavram bütünüyle anlamlandırılmakta sivil toplum adına toplumun çeşitli katmanları insan hakları açısından yeni hedefler belirlemektedirler. Bu süreçle ilgili olarak farklı yapılar ya çarpışmakta ya da birliktelikler kurmaktadır. Bunları iki temel grupta toplayabiliriz: Birinci grupta, cumhuriyet, demokrasi ve insan haklarını yeni bir Osmanlı toplumuna ulaştırma aracı olarak kullanılanlar (çok hükümlü toplum anlayışı, islamcı post-modernistler) ile cumhuriyet, demokrasi ve insan haklarının adanların ve bürokratların kurdukları cumhuriyetin aşılması mümkün olduğunu düşünenler (radikal demokratlar, II. cumhuriyetçiler, post-modernist görüşün sözcükleri) yer almaktadır. Birinci grupta yer alan görüşler aydınlanmadan esirilen ve cumhuriyetimizin temelinde bulunan ilkelere ve siyasi anlayışları sürekli eleştirmektedirler. Aslında yaşadığımız tüm bu akımlar, temsil ettikleri cemaat ya da toplulukların kamusal alanı paylaşacakları ve hatta bu alanı tümüyle elinde tutacakları bir demokrasi anlayışını savunmaktadırlar.

Cumhuriyet, demokrasi ve insan haklarıyla ilgili ikinci grup ise; çağdaş cumhuriyeti batılı anlamda demokrasiyi ve ihlalsız insan haklarını Türkiye’nin çağdaşlaşma projesi olarak algılayan demokratik siyasal kültüre ulaşma ya da ulaşabilecek bir süreç olarak algılayanlardır. Türkiye’de insan hakları açısından cumhuriyetin yeni hedefleri bu paradokstan üretilmeli ve cumhuriyetin yeni hedefinin öngünleşmiş demokratik, siyasi kültürün yaşama pratiğine aktarılabilmesi olduğunu söyleyebilmeliyiz.

Birinci grupta ilgili olarak II. cumhuriyetçiler ve post-modernistler üzerinde kısaca durabiliriz.

II. cumhuriyetçilere göre bu hareket cumhuriyeti demokratik yapma önerisidir. Bu projenin sahibi Mehmet ALTAN’a göre cumhuriyeti bürokrasinin değil halkın cumhuriyeti haline getirebilmek için demokratikleştirerek değiştirme önerisini II. cumhuriyet denmektedir. Projenin sahibine göre II. cumhuriyet kavramı rejimin üzerindeki ordu vesayetini terk etmek anlamına, II. olarak nitelenmiştir. Acaba ordu vesayeti yerine mezbur, tekke ve tarikat vesayeti mi oluşturulmak istenmektedir? II. cumhuriyet projesinin

* Yrd. Doç. Dr., ADÜ Nispeti İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü Başkanı

ahlîli Mehmet ALTAN devleti kuran partinin aim ok diye ifade edilen ilkerinde demokrasî yaktır demektedir. Demokrasî kavramı köleli, kadınları siyasete hiç bir biçimde katılmayan, Sokrates'i farklı düşündüğü için idam eden bir siyasi düzeni tanımlamak için ortaya çıkmıştır. Aslında demokrasî var ya da yok diye tanımlanamayacak olan ve derecelendirilmesi gereken bir kavramdır.

1929'da Mustafa Kemal kendi el yazısıyla *Mülesil Belgeler Kitabı* için yazdığı metinde üç devlet şeklinin bulunduğunu ve bunların hükümdarlık, oligarşi ve demokrasî (halkçılık) olduğunu söyleşikten sonra, "Demokrasînin tam ve batır hükümet şekli cumhuriyettir. Bugün demokrasî fikri daima yükselen bir denizi anırlamaktadır" demektedir. Atatürk açısından cumhuriyetin demokrasîyi dışlaması söz konusu değildir. Acaba Hitler dönemi Almanyası mı, Mussolini İtalyası mı, Stalin S.S.C.Birliği mi, daha demokrasîdir? İl cumhuriyetçiler kesin olarak bileneşiler ki Türkiye Cumhuriyeti'nin geçmişine söverek, yapısal dönüşümleri gerçekleştirmek mümkün olmadığı gibi, daha fazla demokrasîye de Atatürk'e söverek sahip olamazız. Daha sağlıklı bir demokrasî ve ihlaslı insan hakları için yöntem; cumhuriyeti rumsaralandırmak değildir. İl cumhuriyet tartışması devlet ve hükümet biçimine ilişkin yapıyor çağrışımına rağmen, esasen devlet-toplum ilişkisinin yeniden kavramsallaştırılmasına yöneliktir. İl cumhuriyetçilere göre cumhuriyetin demokratikleşmesini savunmak, daha fazla ertelenecek bir şey değildir. Türkiye için bu konu irticaya demokrasî adına özgürlük sağlanıp sağlanmayacağında dönüşümlenmektedir.

Türkiye cumhuriyeti olgunlaştırma çabası içindeyken, bu süreci geri götürücü veya duraklatıcı önermelerin ağırlıklı olduğu İl cumhuriyet taleplerinin dikkate alınması gerekmektedir. Anıl ÇİÇEN'in ifade ettiği gibi aslında İl cumhuriyet, Kemalî cumhuriyetin reddi anlamına gelmektedir.

İl cumhuriyet kavramına benzer bir başka kavram da post-modernizm kavramıdır. Post modernizm modernliğin temel parametrelerine (ulus, devlet, demokrasî, laiklik, insan hakları) karşı gelen ve onları sorgulayan buna karşılık, belirsizliğı, parçalılığı, farklılığı, etnikliğe ayrıcalık tanıyan bir pozisyon olarak tanımlanabilir. Aslında Adair GILBERT'in ifadesiyle post-modernizm geçmişin modernliğe sorunları olanların modernliğı sanık sandalyesine koymak ve suçlamak isteyenlerin bir girişimi, modernliğe bir başkaldırıdır. Post-modernistler kendilerini insan haklarının evrenselliğine baş kaldıran ultra rölativistler olarak görmekle insan haklarını da emperyalizmin bir aygıtı olarak algılamaktadırlar.

Çünkü post-modernizmi bütüncül görüşlere dayalı özgürlükçü politikaların imkamsizliğine yapılan bir vurgudur. Dinsel ve etnik grupların kendilerini ön planda gösterdikleri toplumlarda herkesin kendi kültür dünyasına dönüşürmesinin haklılaştırma anlamına gelen post-modernizm modernlikle sorunları olanların modernliğı sanık sandalyesine koymak ve suçlamak isteyenlerin bir girişimi, modernliğe bir başkaldırıdır. Post-modernistler kendilerini insan haklarının evrenselliğine baş kaldıran ultra rölativistler olarak görmekle insan haklarını da emperyalizmin bir aygıtı olarak algılamaktadırlar.

Ayrıca uluslararası finansal kapital düzeninin belgesi olarak ortaya çıkan post-modernizm, ulusal toplum yapısını parçalamayı etnik ve dinsel ayrılıkları körüklemeyi hedeflemektedir.

Çağdaş uygarlığı temsil eden modern değerlerin tüpten reddedilmesi olan post-modernizm çağdaşlaşma projesi çerçevesinde ulus, devlet koruma fikrini benimseyen Kemalizme karşıdır.

Türkiye'nin çok ciddi bir bütünlüme sorunu varken ve siyasi istikrarsızlıklar nedeniyle devlet bütünlleştirici fonksiyonuna tam anlamıyla yerine getiremezken toplumdaki mağruluk idrakini daha sarsıcı ve yıkıcıya yol açıcı eylem planlamaları (İlçanburjuvazet, post-modernizm) kaçınılmasını gerekli olduğu düşünüyorum.

SONUÇ

Türkiye Cumhuriyeti bugün yeni meydan okuyuşlarla karşı karşıya bulunmaktadır. Artan küreselleşmeye paralel olarak pek çok bölgede farkçı, cemaatçi vb. hareketler yükselmeye başlamıştır.

Toplumsal düzen ilahi değildir, doğal da değildir. Bu düzeni biz insanlar kurduk ve yine biz insanlar değiştireceğiz. Bunun için Türkiye'de yapılması gereken moderniteyi **geriletmek** değil, geleceği restore etmek ve geleceği modernleştirmektir. Kesacısı evrenselde farklı olanın yeni bir eklenmesini bulmaktır.

Çağdaş devletin gücü vatandaşların özgür iradeleriyle yaratılan dostluklar kaynağını alır. Bu tür devletlerde demokrasi ve insan hakları kadar, ortak bir toplumdaki yaşamaktan doğan ödevler de bulunmaktadır. Bu ödevlerin ilki de demokrasi, insan hakları, eşitlik ve özgürlük gibi kavramların bu fikirleri ortadan kaldırmak için kullanılmasını bilincine varmamızdır.

Çağdaş laik demokratik cumhuriyetimizin geride bıraktığımız 74 yılında bir çok başarılarla imza atılmıştır. Bugün yeni bir döneme giriyoruz. Yapmak zorunda olduğumuz pek çok işimiz ve aşmamız gereken pek çok sorunumuz var. Bu sorunların belki de kaynağında siyasetçilerimizin / büyüklerimizin siyaseti oy depolarını tutmuş etmek için kamusal kaynakları denetimleri altına almak ve bu kaynakları seçimine / bazen de mafyaya dağıtmak için birbiriyle yaptıkları kavga olmaktan çıkartmaları gerekmektedir.

Demokrasi, laiklik ve insan haklarıyla ilişkili çağdaş cumhuriyet Mustafa Kemal Atatürk'le ve onun köklü gerçekçi devrimleriyle güç kazanmıştır. Bu süreç içinde başarmak zorunda olduğumuz en temel nitelik ise, insan haklarını ülkemizin onurlu temsilinde ve içermekte olduğu bir **yüksek değer** haline getirmektir.

75'inci yaşına girecek olan Türkiye Cumhuriyeti kazanımları ve sorunlarıyla bu yılı da yaşayacaktır. Cumhuriyetimizin 75'inci yılında toplumsal gelişime bireysel katılmım erdemini gösterebilir, vurdumduymaz, sorumsuz ve ilgisiz kalmayıp tüm toplum olarak, Cumhuriyetin coşkusunu bize çağdaşlığı insanca yaşamayı gösteren hedefi canlandırsak, bayramı gelişime ve değişimin devamlılığına dönüştürebiliriz.